

Sprawozdanie
z realizacji zadań z zakresu wspierania
rodziny i systemu pieczy zastępczej na
terenie Miasta Lublin w 2025 roku
oraz przedstawienie potrzeb
związanych z realizacją zadań z tego
zakresu

Lublin, marzec 2026 roku

SPIS TREŚCI:

Wprowadzenie	3
I. WSPIERANIE RODZINY	4
1. Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa.....	4
2. Asystenci rodziny	11
3. Placówki wsparcia dziennego.....	14
4. Pozostałe formy wspierania rodziny.....	18
4.1. Rodziny wspierające.....	18
4.2. Projekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej dedykowany rodzinom objętym asystą rodzinną	18
4.3. Spotkania rodzin naturalnych z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej.....	20
4.4. Centrum Aktywności Środowiskowej.....	20
5. Potrzeby i rekomendacje w zakresie wspierania rodziny	21
II. SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ	23
1. Rodzinna piecza zastępcza	23
1.1. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Miasta Lublin	23
1.2. Świadczenia dla lubelskich rodzin zastępczych	24
1.3. Rodziny pomocowe	29
1.4. Osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich	30
1.5. Wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka	31
1.6. Pozostałe formy wsparcia rodzin zastępczych i działania na rzecz rozwoju systemu pieczy zastępczej na terenie Miasta Lublin	36
1.7. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej	44
2. Rodzinna piecza zastępcza realizowana w innych powiatach.....	46
3. Instytucjonalna piecza zastępcza	48
3.1. Placówki opiekuńczo–wychowawcze funkcjonujące na terenie Miasta Lublin	48
3.2. Koszty utrzymania dziecka w całodobowej placówce opiekuńczo–wychowawczej	54
4. Instytucjonalna piecza zastępcza realizowana w innych powiatach	56
5. Potrzeby i rekomendacje w zakresie systemu pieczy zastępczej	58
III. USAMODZIELNIENIA	61
1. Osoby w procesie usamodzielnienia.....	61
2. Świadczenia wypłacone w ramach wsparcia w usamodzielnieniu.....	62
3. Mieszkania treningowe dla usamodzielnianych wychowanków	63
4. Inne działania skierowane do osób usamodzielnianych	66
5. Potrzeby i rekomendacje w zakresie wsparcia usamodzielniających się wychowanków	69
IV. NADZÓR NAD OPIEKUNAMI TYMCZASOWYMI.....	70
V. CENTRALNY REJESTR PIECZY ZASTĘPCZEJ	71

Wprowadzenie

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwana dalej ustawą, (Dz. U. z 2025 poz. 49), wprowadziła nowe obowiązki sprawozdawcze. Obligują one wójtów, kierowników powiatowych centrów pomocy rodzinie oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej do przygotowania opracowań dotyczących realizacji zadań wynikających z ustawy.

Obowiązki sprawozdawcze w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wynikają z zapisów:

- art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy – (*organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia staroście i radzie powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy*);
- art. 179 ust. 1 ustawy – (*wójt składa radzie gminy, roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań*);
- art. 182 ust. 5 ustawy - (*kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej*).

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną Miasta Lublin powołaną do wykonywania zadań samorządu gminnego i powiatowego. Zarządzeniem Nr 1122/2011 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 24 listopada 2011 roku, zmienionym zarządzeniem Nr 52/11/2013 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 15 listopada 2013 r., został wyznaczony organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Lublin.

W niniejszym opracowaniu przedstawiano działania podejmowane w zakresie wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej w Lublinie w 2025 roku, a także wskazano istniejące problemy, potrzeby i dalsze kierunki działań w tym obszarze.

I. WSPIERANIE RODZINY

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do pełnienia tych funkcji (art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zastępczej (Dz. U. z 2025 poz. 49). Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny powinna odbywać się z uwzględnieniem zasady pomocniczości.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mogą zostać objęte szeregiem działań w ramach pracy z rodziną, w szczególności:

- 1) konsultacjami i poradnictwem specjalistycznym,
- 2) terapią i mediacją,
- 3) pomocą prawną,
- 4) usługami asystenta rodziny.

1. Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa

Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, w zakresie terapii uzależnień, przemocy, kryzysów) oraz pomoc prawną, rodziny bezpłatnie uzyskują w:

- Specjalistycznej Poradni dla Rodzin, ul. Popiełuszki 28E;
- Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie, ul. Probostwo 6;
- Dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej, ul. Poniatowskiego 4.

Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin MOPR w Lublinie oferuje nieodpłatną, profesjonalną pomoc terapeutyczną dla osób, małżeństw i rodzin będących w kryzysie. W 2025 roku z pomocy skorzystało **1001 osób** (823 osoby dorosłe oraz 178 dzieci) w tym:

- z terapii skorzystało 941 osób (dorośli: 772, dzieci: 169),
- z profilaktyki skorzystały 273 osoby (dorośli: 177, dzieci: 96),
- z konsultacji psychologicznych skorzystało 361 osób (dorośli: 361)

Niektóre osoby korzystały jednocześnie z konsultacji, profilaktyki i terapii.

Tabela 1. Liczba osób objętych wsparciem Poradni w 2025 roku z podziałem na rodzaj wsparcia

Wyszczególnienie	Liczba osób objętych wsparciem w 2024 r.: 832		Liczba osób objętych wsparciem w 2025 r.: 1001	
	w tym dorosłych	w tym dzieci	w tym dorosłych	w tym dzieci
Łączna liczba osób korzystających	682	150	823	178
w tym: liczba osób w terapii	615	145	772	169

w tym: liczba osób w psychoprofilaktyce	278	105	177	96
---	-----	-----	-----	----

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Wsparciem objęto 509 rodzin, z czego 88,2% to rodziny naturalne (449 rodzin), a 7,7% (39 rodzin) stanowiły rodziny zastępcze. Ponadto wsparciem objęto 7 rodzin adopcyjnych (1,4%) oraz 14 dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (2,7%).

Tabela 2. Liczba rodzin objętych terapią w 2025 roku

Liczba rodzin ogółem, w tym:	509
rodzin naturalnych	449
rodzin zastępczych	39
rodzin adopcyjnych	7
dzieci przebywających w placówce	14

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

W 2025 roku widać wzrost liczby osób korzystających ze wsparcia Poradni (169 osób więcej niż roku poprzednim), pomimo nieco mniejszej liczby umówionych sesji terapeutycznych (o 464 sesje mniej niż w roku poprzednim), co ma związek z rozwiązaniem przez trzech pracowników umowy o pracę w czwartym kwartale. W 2025 roku, w terapii uczestniczyły **772 osoby** (615 osób – 2024 r.). Ogółem odbyło się **6 456 sesji** (6 802 - 2024 r.) terapeutycznych i konsultacyjnych. W 2025 roku, z przyczyn leżących po stronie klienta nie odbyło się 828 sesji.

Pozytywnym, utrzymującym się od kilku lat trendem, jest korzystanie z trwającej kilka miesięcy terapii, zamiast krótkich konsultacji. Ten celowy proces przynosi widoczną poprawę funkcjonowania osób i rodzin. Profesjonalna psychoterapia, pozwala rozwiązywać problemy osobom, małżeństwom i rodzinom, wzmacnia więzi i usprawnia komunikację.

W ramach działalności Specjalistycznej Poradni dla Rodzin w 2025 roku odbyły się również następujące działania o charakterze psychoprofilaktycznym:

- Cykl warsztatów doskonalenia umiejętności wychowawczych „Szkola dla rodziców. Jak mówić by dzieci nas słuchały, jak słyhać by dzieci do nas mówiły” – 2 edycje po 10 spotkań, łącznie 50 godzin i 28 uczestników
- Spotkanie mikołajkowe zorganizowane dla byłych wychowanków domów dziecka - 1 spotkanie, 5 godzin, 70 uczestników
- Piknik z okazji Dnia Dziecka zorganizowany dla rodzin byłych wychowanków domów dziecka – 1 spotkanie, 6 godzin, 80 uczestników

- Warsztaty dla studentów psychologii i pedagogiki dotyczące funkcjonowania Poradni i specyfiki pracy w tego rodzaju placówce – 1 spotkanie, 2 godziny, 4 uczestników
- Spotkania superwizyjne dla profesjonalistów – 6 spotkań, 18 godzin, 8 uczestników.

29 października 2025 roku odbyła się konferencja objęta Honorowym Patronatem Prezydenta Miasta Lublina, z okazji 20-lecia działalności Specjalistycznej Poradni dla Rodzin MOPR w Lublinie, pn. „Od rozmowy do zmiany – 20 lat profesjonalnej pomocy”.

Celem konferencji było:

- zapoznanie uczestników z historią Specjalistycznej Poradni dla Rodzin i historią współpracy ze Stowarzyszeniem Zarembiacy w obszarze wsparcia dla byłych wychowanków domów dziecka,
- promocja doświadczeń dotyczących przekształcenia dużej placówki socjalizacyjnej w zespół małych, zintegrowanych ze środowiskiem domów rodzinnych oraz integracji i systemowego wsparcia usamodzielnionych wychowanków i rodzin, które tworzą,
- promocja działań Poradni na rzecz wspierania rodzin będących w trudnej sytuacji,
- wskazanie kierunku dalszej działalności i omówienie zagadnień związanych z wybranymi nowymi wyzwaniami terapeutycznymi związanymi z funkcjonowaniem i specyficznymi trudnościami rodzin klientów Poradni,
- wymiana informacji i dobrych praktyk dotyczących sieci wsparcia dla mieszkańców Miasta Lublina.

W wydarzeniu wzięły udział 73 osoby.

Poradnia prowadzi również biblioteczkę książkową ze zbiorem dotyczącym poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego, terapii i psychoprofilaktyki. Z biblioteczki korzystają klienci Poradni oraz specjaliści.

Do ważnych działań Poradni należy również współpraca z komórkami organizacyjnymi Ośrodka, oraz z innymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, w celu podejmowania interdyscyplinarnego oddziaływania na osoby oraz rodziny korzystające z pomocy Specjalistycznej Poradni dla Rodzin, a także z sądami, organizacjami wyznaniowymi, wyższymi uczelniami, placówkami oświatowymi oraz innymi organizacjami pozarządowymi, oraz prowadzenie otwartej grupy Superwizyjnej „Dziecko krzywdzone” dla Profesjonalistów (psychologów, psychoterapeutów, pedagogów, pracowników socjalnych i innych specjalistów) pracujących bezpośrednio z dziećmi, młodzieżą i rodzinami, znajdującymi się w trudnej sytuacji – 9 spotkań, 18 godzin, 10 uczestników

Ofertę w zakresie poradnictwa wzbogacają publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Do ich zadań należy, m.in.: udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy

psychologiczno-pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej, pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, a także udzielania rodzicom i nauczycielom wsparcia w zakresie wychowania i kształcenia dzieci i młodzieży.

Centrum Interwencji Kryzysowej¹ w Lublinie, realizuje zadania mające na celu zapewnienie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, po doświadczeniach traumatycznych, ofiarom i rodzinom ofiar przestępstw, wypadków komunikacyjnych, zdarzeń losowych oraz osobom i rodzinom uwikłanym w sytuację przemocy domowej. Zadania realizowane są poprzez udzielanie interwencji kryzysowej, pomocy specjalistycznej m.in. psychologicznej, prawnej, pedagogicznej, terapeutycznej, poradnictwa socjalnego w formie indywidualnej, grupowej, rodzinnej oraz zapewnienie schronienia. W okresie sprawozdawczym Centrum posiadało schronienie interwencyjne zapewniające 27 miejsc noclegowych dla osób i rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, w tym w szczególności przemocy domowej oraz Hostel dla osób w kryzysie zapewniający 50 miejsc noclegowych w pokojach wieloosobowych oferujący wsparcie w postaci schronienia oraz pomocy specjalistycznej. W Hostelu dla osób w kryzysie w 2025r. z pomocy korzystali przede wszystkim obywatele Ukrainy uciekający przed wojną. Centrum dysponowało łącznie 77 miejscami noclegowymi dla osób znajdujących się w kryzysie. W okresie sprawozdawczym w obu placówkach schronienia udzielono łącznie 80 osobom, w tym 14 dzieciom (51 rodzinom). Do zadań Centrum należało także budowanie gminnego systemu pomocy, opierającego się na współdziałaniu różnych służb i instytucji.

W 2025 roku w Centrum udzielono ogółem **16 236 świadczeń** w tym m.in.:

1. **5 207** porad (**529** porad prawnych, **4344** konsultacje psychologiczno-terapeutyczne, **334** godziny zajęć grupowych)
2. **3 983** konsultacje telefoniczne i mailowe
3. **3 703** zgłoszenia w Całodobowym Telefonie Zaufania

Centrum Interwencji Kryzysowej objęło wsparciem 281 osób doświadczających lub zagrożonych przemocą domową, w tym 55 dzieci.

Uwzględniając potrzeby klientów w Centrum Interwencji Kryzysowej prowadzone były w 2025 r. następujące zajęcia grupowe:

- Warsztaty doskonalenia umiejętności wychowawczych pn. „Szkoła dla rodziców i wychowawców” obejmujące 12 spotkań grupowych po 3 godziny każde.

¹Zgodnie z uchwałą nr 664/XXVI/2012 Rady Miasta Lublin z dnia 20 grudnia 2012 r., Centrum Interwencji Kryzysowej z dniem 1 stycznia 2013 zostało przekształcone roku w jednostkę organizacyjną pomocy społecznej działającą jako jednostka budżetowa Gminy Lublin – miasta na prawach powiatu. i funkcjonuje jako jednostka UM Lublin;

Przeprowadzono 2 edycje warsztatów. Łącznie uczestniczyły 34 osoby. Jedna edycja realizowana była w ramach projektu „NIE JESTEŚ SAM! Pierwsza pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży”;

- Grupa wsparcia dla rodziców w kryzysie wychowawczym (Kontynuacja spotkań grupy Szkoła dla rodziców) - 8 spotkań po 3 godziny każde dla 18 osób (grupa otwarta dla chętnych rodziców, którzy uczestniczyli w Szkole dla Rodziców);
- Trening Zastępowania Agresji – dla dzieci i młodzieży realizowany w ramach projektu „NIE JESTEŚ SAM! Pierwsza pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży” Odbyło się 8 zajęć grupowych po 3 godziny każde dla 8 uczestników;
- Trening Umiejętności Społecznych – dla dzieci i młodzieży obejmujący 8 spotkań grupowych po 3-2 godziny każde. Przeprowadzono 2 edycje warsztatów. Łącznie uczestniczyło 16 uczestników. Jedna edycja realizowana była w ramach projektu „NIE JESTEŚ SAM! Pierwsza pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży”. Trening Umiejętności Społecznych – dla dzieci i młodzieży;
- „Warsztaty Terapii Simontonowskiej dla osób w kryzysie utraty zdrowia” obejmującej 8 spotkań grupowych po 3 godziny każde dla 7 osób;
- „Po co jestem” – warsztaty logoterapeutyczne dla osób dorosłych – obejmujące 10 spotkań grupowych po 3 godziny każde dla 14 osób;
- Program Korekcyjno-Edukacyjny „Rodzina Plus” dla Sprawców Przemocy Domowej, który obejmował 60 godzin zajęć grupowych w formie warsztatowej. Zrealizowano 2 edycje Programu, w których uczestniczyło łącznie 30 osób (22 mężczyzn i 8 kobiet). Program ukończyło z sukcesem 23 uczestników. *Program finansowany z dotacji celowej budżetu państwa przekazanej z Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie;*

Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie realizuje wspólnie z Komendą Miejską Policji w Lublinie oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie projekt pod nazwą „Przyjazne Patrole”. W okresie sprawozdawczym zrealizowano 30 patroli, w trakcie których dokonano 196 kontroli rodzin pod kątem zaniedbywania dzieci. Przeprowadzono 321 rozmów z dziećmi, rodzicami, opiekunami, członkami rodzin. Podjęto 2 interwencje na wniosek dyżurnego Komendy Miejskiej Policji.

Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie oprócz wsparcia interwencyjnego oraz pomocy specjalistycznej świadczy także mieszkańcom Lublina pomoc w postaci całodobowego schronienia w sytuacjach kryzysowych. W okresie sprawozdawczym Centrum posiadało schronienie interwencyjne zapewniające 27 miejsc noclegowych w kilku osobowych pokojach,

z dostępem do wspólnej w pełni wyposażonej kuchni i łazienek. Z tej formy pomocy korzystały osoby, które w wyniku traumatycznych wydarzeń losowych znalazły się w sytuacji kryzysu oraz wymagały pomocy. W szczególności ze schronienia interwencyjnego mogą skorzystać ofiary pożarów, powodzi, klęsk żywiołowych, przemocy domowej, handlu ludźmi oraz innych zdarzeń losowych uniemożliwiających pobyt w dotychczasowym miejscu zamieszkania. Pobyt ma charakter krótkoterminowy, jest nieodpłatny. Osobom korzystającym ze schronienia udzielana jest pomoc psychologiczna, prawna, terapeutyczna i socjalna, wspierająca ich działania ukierunkowane na przezwyciężenie sytuacji kryzysowej². W 2025 roku z pobytu w schronieniu interwencyjnym skorzystało 16 osób, w tym 3 dzieci. W budynku przy ul. Północnej 125 oferującym schronienie jest zlokalizowany także **Punkt Interwencyjno-Konsultacyjny**, który świadczy całodobową pomoc interwencyjną: prowadzony jest całodobowy dyżur psychologa - interwenta, który udziela wsparcia na miejscu oraz na wezwanie policji świadczy pomoc osobom poszkodowanym lub ich bliskim dojeżdżając na miejsce zdarzenia.

Uzupełnieniem całodobowego wsparcia psychologicznego jest **Całodobowy Telefon Zaufania** czynny codziennie przez całą dobę. Głównym zadaniem Telefonu Zaufania jest udzielanie: pomocy psychologicznej, wsparcia emocjonalnego; informacji na temat specjalistycznych placówek pomocowych na terenie województwa lubelskiego; informacji na temat procedur i możliwości uzyskania pomocy; podejmowanie działań interwencyjnych także we współpracy z Policją i dyżurnym psychologiem CIK. Do Całodobowego Telefonu Zaufania przekierowywane są również połączenia z Centrum Powiadamiania Ratunkowego (numer 112), w sytuacjach, gdy rozmówca potrzebuje natychmiastowego wsparcia psychologicznego.

Bezpłatne konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne i pedagogiczne) rodziny uzyskują również w **Dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie**. Specjaliści zatrudnieni w Dziale, tj. 2 pedagogów, 2 psychologów, świadczyli poradnictwo, m. in. na rzecz rodzin naturalnych.

W roku 2025 tą formą pomocy objętych było **61 rodzin**, które skorzystały z **121 porad**.
Tematyka porad dotyczyła:

- w ramach poradnictwa psychologicznego: konsekwencji emocjonalnych umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, radzenia sobie ze stratą, adaptacji dziecka do nowej sytuacji, przezwyciężania występujących trudności życiowych;
- w ramach poradnictwa pedagogicznego: poprawy sytuacji życiowej rodzin naturalnych, poprawy relacji rodziców naturalnych z dziećmi, poprawy kompetencji

²

Źródło informacji: <http://www.cik.lublin.eu>.

wychowawczych rodzin naturalnych, przebiegu kontaktu rodziców z dziećmi, podnoszenia kwalifikacji zawodowych rodziców naturalnych, kierowania rodzin naturalnych do poradni specjalistycznych i organizacji pracujących na rzecz dziecka rodziny.

W ramach interwencji kryzysowej w Mieście Lublin działa Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej wykonujący zadania pomocy społecznej z zakresu administracji rządowej oraz Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, którego prowadzenie jest zadaniem własnym powiatu. Wskazane wyżej ośrodki świadczą pomoc rodzinom i osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w tym w kryzysie bezdomności lub w sytuacji doświadczania przemocy domowej. Zadania zostały zlecone przez Gminę Lublin – miasto na prawach powiatu organizacjom pozarządowym w ramach otwartych konkursów ofert.

Łączna wysokość dotacji przekazanej w 2025 r. na funkcjonowanie ww. placówek wyniosła 889 060,00 zł, w tym 608 700,00 zł na prowadzenie przez Caritas Archidiecezji Lubelskiej Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Lublinie oraz 280 360,00 zł na prowadzenie przez Fundację „S.O.S. Ziemi Lubelskiej” Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Lublinie.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej, przy ul. Chmielewskiego 9 dysponuje 25 miejscami i jest czynny całą dobę. Zapewnia schronienie osobom i rodzinom pozostającym w trudnej sytuacji doświadczania przemocy domowej, oferuje wyżywienie w postaci 3 posiłków dziennie oraz wsparcie rzeczowe: odzież, obuwie, środki higieny osobistej dla dzieci i dorosłych, środki czystości, lekarstwa, pomoce dydaktyczne, zabawki itp. Ponadto mieszkańcom Ośrodka zapewnione jest wsparcie specjalistów, m. in.: psychologa, pedagoga, prawnika, specjalisty pracy z rodziną, pracownika socjalnego i terapeuty, a także w miarę potrzeb udzielana jest pomoc medyczna i psychiatryczna. Podejmowane przez kadrę działania zapewniają kompleksowe wsparcie osoby doznającej przemocy domowej, m. in. poprzez opracowanie indywidualnego planu pomocy, który prowadzi do przezwyciężenia sytuacji kryzysowej, w której osoba lub rodzina się znalazła. Ponadto Ośrodek prowadzi również całodobowy dyżur telefoniczny, pod którym osoby doznające przemocy mogą uzyskać poradę i wsparcie. W 2025 roku z usług Ośrodka skorzystały 52 osoby, w tym 22 kobiety i 30 dzieci. W porównaniu do roku 2024 liczba osób korzystających z ośrodka zmalała o 10 osób.

Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, ul. Bazylianówka 44 w Lublinie dysponując 25 miejscami, zabezpiecza potrzeby bytowe, nocleg dla matek i ich dzieci, kobiet w ciąży oraz osób sprawujących opiekę prawną nad małoletnimi dziećmi. Mieszkańcy Ośrodka

otrzymują wsparcie specjalistów: psychologa, pedagoga, prawnika oraz pracownika socjalnego, których pomoc minimalizuje negatywne skutki wystąpienia sytuacji kryzysowej w której się znaleźli, w tym przede wszystkim w kryzysie bezdomności. W domu organizowane są zajęcia mające na celu włączanie mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, kształtowanie umiejętności spędzania czasu wolnego, promowanie zdrowego stylu życia, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań. Podejmowane działania w dużym stopniu przyczyniają się do zmniejszenia zagrożeń związanych z bezdomnością poprzez naukę gospodarności, oszczędności, wzrost umiejętności efektywnego poszukiwania pracy oraz wzrost umiejętności przeciwdziałania i pokonywania problemów życiowych. W 2025 r. ze wsparcia Ośrodka skorzystało 29 osób, tj. 12 osób dorosłych (11 kobiet i 1 mężczyzna) oraz 17 dzieci. W porównaniu do roku 2024 liczba osób korzystających z placówki nieznacznie zmalała (mniej o 2 osoby korzystające).

2. Asystenci rodziny

W okresie od stycznia do grudnia 2025 r. zatrudnionych było 15 asystentów rodziny i kierownik Sekcji. Ogółem wydatki na zatrudnienie wyniosły 1 404 405,82 zł z czego: dotacja w ramach dofinansowania zadania własnego gminy, realizowanego w ramach „Programu asystent rodziny na rok 2025” wynosiła 311 707,70 zł, zaś środki własne 1 092 698,12 zł.

Asystenci rodziny podjęli pracę z rodzinami naturalnymi przeżywającymi trudności, przede wszystkim w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i będącymi w trudnej sytuacji życiowej. Pracę prowadzono z rodzinami, które sprawowały opiekę nad dziećmi w celu poprawy ich umiejętności wychowawczych, jak również z takimi, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Asystenci pozostawali w systematycznym kontakcie z rodzinami, w których dzieci miały niezaspokojone potrzeby, monitorowali podejmowane przez nich działania, pomagając w rozwiązywaniu sytuacji wieloprotblemowych. Rodziny, których dzieci przebywały w pieczy zastępczej motywowali do zmiany sytuacji życiowej i stałego kontaktu z dziećmi, w celu utrzymania więzi i powrotu pod ich opiekę.

W 2025 r. wsparciem asystenta rodziny objęto **267 rodzin** niewydolnych wychowawczo, w których wychowywało się **530 dzieci**. Asystenci odbyli **6005 wizyt** w środowisku. Prowadzili konsultacje wychowawcze z rodzicami oraz małoletnimi, wskazując konstruktywne metody wychowawcze w przypadku występowania trudności w tym zakresie, wskazywali również możliwości spędzania czasu wolnego. Udzielali instrukcji i pomocy załatwianiu spraw urzędowych oraz rozwiązywaniu problemów socjalnych. Odbywali rozmowy na temat prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego oraz dysponowania środkami finansowymi. Ponadto pracownicy pomagali w wyszukiwaniu ofert pracy, w redagowaniu CV,

listu motywacyjnego. Asystenci rodziny proponowali rodzinom wsparcie psychologiczne, terapeutyczne, wyszukiwali i polecali poradnie, przychodnie, często także umawiali członków rodzin do specjalistów z zakresu medycyny.

Asystenci rodziny odbywali wizyty w środowiskach w sytuacjach interwencyjnych, w przypadku podejrzenia nieprawidłowości w funkcjonowaniu rodziny, w konieczności przeprowadzenia oceny sprawowania opieki nad dziećmi oraz ewentualnego udzielenia niezwłocznej pomocy. Wizyty te często odbywały się wspólnie z pracownikami socjalnymi, policją, czy też kuratorami rodzinnymi. W celu udzielenia kompleksowej pomocy rodzinie, asystenci rodziny pozostawali w stałym kontakcie z instytucjami, fundacjami, stowarzyszeniami, służbą zdrowia i sądami. Podczas nauki dzieci w placówkach edukacyjnych, stale współpracowali z pracownikami szkół, przedszkoli, żłobków i ośrodków szkolno-wychowawczych, ośrodków socjoterapeutycznych, czy też wychowawczych.

W okresie sprawozdawczym zakończono pracę z **90 rodzinami**. Powody zakończenia pracy to: osiągnięcie założonych celów (37 przypadków), zaprzestanie współpracy rodziny z asystentem (27 przypadków), brak efektów pracy (11 przypadków) oraz zmiana metody pracy i inne (15 przypadków). Rodzina po zakończeniu współpracy zostaje w systemie pomocy społecznej i jest nadal systematycznie odwiedzana przez pracownika socjalnego. Takie rodziny są bardzo często objęte również nadzorem kuratora sądowego, z którym współpracują pracownicy socjalni. W przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej w rodzinie i braku nadzoru kuratora sądowego, do Sądu kierowane są pisma o objęcie rodziny takim środkiem zabezpieczającym. Natomiast w przypadku zakończenia współpracy asystenta rodziny z rodziną spowodowanego osiągnięciem celów zawartych w Planie pracy z rodziną, rodzina jest objęta jeszcze trzymiesięcznym monitoringiem.

W 2025 r. asystenci rodziny we współpracy z członkami rodzin i po konsultacji z pracownikami socjalnymi przygotowali lub zaktualizowali **250 planów** pracy z rodziną, które obejmowały zakres działań mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, a także określały terminy ich realizacji i efekty podjętej pracy. Asystenci dokonywali także okresowej oceny sytuacji rodziny, w której przedstawiali efekty prowadzonych działań oraz zasadność (lub brak zasadności) kontynuowania pracy z rodziną. W 2025 r. dokonano i przygotowano na piśmie **306 ocen**.

Główne zadania zrealizowane przez asystentów rodziny dotyczyły:

- podejmowania działań mających na celu pomoc rodzinom w rozwiązywaniu ich problemów społecznych poprzez dostarczanie informacji i kierowanie do odpowiednich instytucji;

- udzielania pomocy w redagowaniu pism urzędowych, ubieganiu się przez rodziny o świadczenia socjalne, o przydział lub zamianę lokalu mieszkalnego, o umorzenie zadłużeń w opłacie czynszu, itp.;
- udzielania pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych poprzez, m.in.: kierowanie członków rodzin do poradni specjalistycznych i rodzinnych, kierowanie do udziału w diagnostyce oraz udziału w formach terapii indywidualnej, rodzinnej, grupowej, terapii uzależnień i grupach wsparcia;
- motywowania do skorzystania z konsultacji psychiatrycznych oraz kierowania członków rodzin do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie;
- informowania o nieprawidłowościach rozwoju bio-psycho-społecznego dzieci oraz o zaburzeniach tego rozwoju, które wymagają zmiany postaw wychowawczych opiekunów;
- podejmowania działań zamierzających do rozwijania u rodziców umiejętności wychowawczych, motywowania i kierowania na zajęcia rozwijające kompetencje rodzicielskie;
- informowania o możliwej etiologii zachowań dzieci sprawiających trudności wychowawcze, motywowania do podjęcia diagnostyki psychologicznej, pedagogicznej oraz psychiatrycznej oraz do stosowania zaleceń specjalistów;
- motywowania rodziców do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielania pomocy w postępowaniu rekrutacyjnym i pisaniu wniosków o przyjęcie do placówek edukacyjnych;
- edukowania w zakresie funkcjonowania na rynku pracy (szukanie ofert pracy, pisanie CV i listu motywacyjnego, przygotowanie się do rozmów kwalifikacyjnych z potencjalnym pracodawcami);
- uświadomienia wartości pracy i znaczenia utrzymywania pracy zarobkowej przez członków rodzin;
- podejmowania działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodziny, m.in. poprzez informowanie policji oraz służb medycznych o zaistniałych zagrożeniach oraz poprzez współpracę z kuratorami;
- przygotowania i prowadzenia dokumentacji pracy z rodziną.

Z dniem 1 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin, która nałożyła na asystentów rodziny obowiązek koordynowania poradnictwa skierowanego do kobiet w ciąży i rodzin oczekujących narodzin dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci ze stwierdzonym w życiu płodowym

prawdopodobieństwem dysfunkcji rozwojowych oraz rodzin już wychowujących dzieci z obciążeniami rozwojowymi. Asystenci rodziny udzielają informacji na temat uprawnień związanych z ustawą, motywują do skorzystania z jej zapisów. Na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie został udostępniony „Katalog możliwego wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin w Mieście Lublin”³, w którym zawarte są informacje dotyczące możliwej pomocy materialnej oraz pozafinansowego wsparcia instytucjonalnego rodzin biologicznych.

W roku 2025 nie było rodzin objętych koordynacją asystenta rodziny w ramach ww. ustawy.

Szkolenia asystentów rodziny

Zgodnie z art. 176 pkt 2 i pkt 4 lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy umożliwienie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny. Szkolenia asystentów rodziny w roku 2025 odbywały się bezkosztowo. Szkoleniami objęto 14 asystentów rodziny. Tematykę szkoleń przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Tematy szkoleń dla asystentów rodziny przeprowadzonych w 2025 roku

Lp.	Tematyka szkoleń oraz warsztatów	Liczba asystentów rodziny
Szkolenia wewnętrzne		
1	Instruktaż stanowiskowy	0 asystentów rodziny
Szkolenia zewnętrzne		
1	„Pierwsza pomoc przedmedyczna”	14 asystentów rodziny
2	„Specjaliści o FASD, diagnoza, terapia, pomoc”	6 asystentów rodziny
3	„Procedura postępowania w sytuacji zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych”	8 asystentów rodziny
4	„E-doręczenie - szkolenie”	4 asystentów rodziny
5	„Krótkie interwencje dotyczące problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych ”	3 asystentów rodziny
6	„Metodyka pracy asystenta rodziny”.	2 asystentów rodziny

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

3. Placówki wsparcia dziennego

Rodzina może także uzyskać pomoc w opiece i wychowaniu dziecka w placówkach wsparcia dziennego. Na terenie Miasta Lublin wszystkie placówki wsparcia dziennego, funkcjonujące na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, prowadzone są przez podmioty pozarządowe.

³ http://mopr.lublin.eu/poradnik/pomoc_specjalistyczna/asystent_rodziny/katalog.pdf

Placówka wsparcia dziennego współpracuje z rodzicami lub opiekunami dziecka, z placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi. Pobyt dziecka w placówce wsparcia dziennego jest bezpłatny i dobrowolny oprócz sytuacji wyjątkowych, kiedy do placówki kieruje sąd.

Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych,
- specjalistycznej,
- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie specjalistycznej w szczególności organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne, realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie pracy podwórkowej realizuje działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

W ciągu 2025 roku, na podstawie umów zlecających podmiotom pozarządowym prowadzenie placówek wsparcia dziennego, funkcjonowało 9 placówek:

- 7 placówek wsparcia dziennego prowadzonych było w formie opiekuńczej. Placówki dysponowały 205 miejscami i w ciągu 2025 roku objęły opieką 296 dzieci;
- 2 placówki wsparcia dziennego prowadzone były w formie specjalistycznej, dysponowały 44 miejscami i objęły opieką 52 dzieci;

Łącznie wszystkie placówki dysponowały 249 miejscami, a z ich usług w 2025 roku skorzystało 348 dzieci pochodzących z 277 rodzin.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, placówkę wsparcia dziennego prowadzi gmina, podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podst. art. 190 ustawy lub podmiot, który uzyskał zezwolenie wójta. Jedna placówka w Lublinie prowadzi działalność na podstawie art. 228 ust. 5 ustawy, gdyż uzyskała decyzję Prezydenta Miasta Lublin stwierdzającą, że zapewnia dzieciom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu.

Prowadzenie placówek wsparcia dziennego Miasto Lublin zleca uprawnionym podmiotom po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert i dofinansowuje ze środków

publicznych koszty ich działalności. Umowy z podmiotami prowadzącymi placówki wsparcia dziennego zostały zawarte na okres od dnia 1 kwietnia 2021 roku do dnia 31 marca 2026 roku.

W roku 2025 na dofinansowanie kosztów działalności placówek wsparcia dziennego Miasto Lublin wydatkowało łącznie **1 000 000,00 zł**.

Tabela 4. Wykaz podmiotów prowadzących placówki wsparcia dziennego dotowane przez Miasto Lublin w 2025 roku z podziałem na typy

Lp.	Nazwa i adres podmiotu	Nazwa i adres placówki	Liczba miejsc	Typ placówki	Dotacja – dofinansowanie placówki w 2025 r. (zł)
1.	„Fundacja Amigo-Polska” ul. Jaworowskiego 12 20 - 612 Lublin	Specjalistyczny Ośrodek Opiekuńczo-Wychowawczy „Domostwo Amigoniańskie” ul. Jaworowskiego 12 20 - 612 Lublin	25	<i>specjalistyczna</i>	250 000,00
2.	Fundacja na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Tacy Sami” ul. Narutowicza 74a 20 - 019 Lublin	Ośrodek Terapeutyczny ul. Narutowicza 74a 20 - 019 Lublin	19	<i>specjalistyczna</i>	100 000,00
3.	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty ul. Królewska 10, 20 - 109 Lublin	Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza im. bł. Edmunda Bojanowskiego ul. Królewska 10 20 - 109 Lublin	30	<i>opiekuńcza</i>	91 752,00
4.	Fundacja Szczęśliwe Dzieciństwo ul. Jezuicka 4/9, 20 - 113 Lublin	Ośrodek nr 1 „Teatr” ul. Kunickiego 128, 20 - 434 Lublin	40	<i>opiekuńcza</i>	113 000,00
5.		Ośrodek nr 2 „Bliźniak” ul. ks. Michała Słowikowskiego 1 20 - 124 Lublin	35	<i>opiekuńcza</i>	109 000,00
6.	Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo ul. Doświadczalna 46 20 - 236 Lublin	Świetlica Integracyjna „Razem” ul. Doświadczalna 46 20 - 236 Lublin	25	<i>opiekuńcza</i>	59 155,00
7.	Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce ul. Niedźwiedzia 39 02 – 737 Warszawa	Placówka Wsparcia Dziennego „Jutrzenka” ul. Jutrzenki 1, 20 - 538 Lublin	30	<i>opiekuńcza</i>	100 000,00

8.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Lubelski Odział Regionalny ul. Narutowicza 54, 20 - 016 Lublin	Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci ul. Narutowicza 54 20 - 016 Lublin	25	<i>opiekuńcza</i>	70 000,00
9.	Caritas Archidiecezji Lubelskiej ul. Prym. Stefana Wyszyńskiego 2 20-852 Lublin	Świetlica Środowiskowa Caritas ul. Prym. Stefana Wyszyńskiego 2 20-852 Lublin	20	<i>opiekuńcza</i>	107 093,00
Razem:			249		1 000 000,00

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublin

Ponadto w 2025 roku, w związku z trwającymi działaniami wojennymi na terytorium Ukrainy, na podstawie art. 27 ust 3 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167 ze zm.) z oferty placówek wsparcia dziennego, za zgodą Wojewody Lubelskiego, mogły korzystać dzieci pochodzenia ukraińskiego. W 2025 roku w zajęciach w Specjalistycznym Ośrodku Opiekuńczo-Wychowawczym „Domostwo Amigoniańskie” skorzystało 2 dzieci pochodzenia ukraińskiego, w Ośrodku Terapeutycznym przy ul. Narutowicza 74a – 1 dziecko, w Środowiskowym Ognisku Wychowawczym Towarzystwa Przyjaciół Dzieci – 8 dzieci. Łącznie z oferty placówek wsparcia dziennego skorzystało 11 dzieci pochodzenia ukraińskiego.

W 2025 roku pracownicy zrealizowali 18 wizytacji, które odbyły się w okresie od kwietnia do listopada 2025 roku. Z każdej wizytacji sporządzono notatkę służbową z wizytacji w miejscu realizacji zadania publicznego w placówce wsparcia dziennego.

Wyplata dodatków motywacyjnych dla pracowników placówek wsparcia dziennego

W dniu 19 czerwca 2024 roku Rada Ministrów podjęła uchwałę nr 63 (M. P. z 2024 r. poz. 504) w sprawie rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024 – 2027”. Program realizowany od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. Celem Programu jest dofinansowanie wynagrodzeń pracowników wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zatrudnionych na podstawie stosunku pracy m.in. przez podmioty wykonujące zadania publiczne na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego.

W okresie od stycznia do grudnia 2025 roku z tego tytułu dofinansowano wynagrodzenia 31 pracowników placówek wsparcia dziennego zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w 8 placówkach wsparcia dziennego, realizujących zadanie publiczne na zlecenie Miasta Lublin, w łącznej wysokości **274 623,57 zł.**

4. Pozostałe formy wspierania rodziny

4.1. Rodziny wspierające

W celu udzielenia wsparcia w sytuacji przeżywania trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Jej zadaniem jest, przy współpracy asystenta rodziny, pomaganie w opiece i wychowaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie znajduje się informacja o tym, że Ośrodek poszukuje rodzin zainteresowanych współpracą non profit na rzecz rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz wzór wniosku jaki powinni złożyć kandydaci na rodziny wspierające. Dołączony został także wzór umowy z rodziną wspierającą oraz folder zachęcający kandydatów do podjęcia się pełnienia funkcji rodziny wspierającej. W 2025 r., z uwagi na brak zainteresowania, nie było rodzin objętych tą formą wsparcia.

4.2. Projekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej dedykowany rodzinom objętym asystą rodzinną

W 2025 roku w Dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie nie prowadzono grup wsparcia dla rodzin naturalnych. W 2026 roku planowane jest wznowienie grup wsparcia dla rodziców mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie na podstawie umowy nr 160/FELU.08.08-IZ.00-0003/25-00 zawartej 10.09.2025 r. w okresie 01.01.2026 r. - 31.12.2027 r. realizuje projekt "Wsparcie dla rodzin objętych asystą rodzinną". Wartość całkowita: 834 133,35 PLN
Wartość dofinansowania z UE (85%): 709 013,34 PLN
Wartość dofinansowania z Budżetu Państwa (10%): 83 413,33 PLN
Wkład własny (5%): 41 706,68 PLN. Projekt jest finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus Program: Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027 Priorytet: VIII Zwiększanie spójności społecznej Działanie: 8.8 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej.

Celem głównym projektu jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz wychowywanych w nich dzieci ich integracja, aktywizacja poprzez działania na rzecz rodzin, wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci. Projekt jest skierowany do 48 osób objętych wsparciem asystenta rodziny w tym: 18 osób dorosłych oraz co najmniej 30 dzieci wychowujących się w rodzinach zagrożonych

ubóstwem i wykluczeniem społecznym, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zamieszkujących Miasto Lublin.

Projekt zakłada kompleksowe wsparcie rodzin i dzieci przeżywających trudności, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w tym:

- Grupa wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych: liczba osób objętych działaniem - 10 osób.
- Wsparcie psychologiczne dla rodzin, w tym dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny: liczba osób objętych działaniem - 8 dorosłych i 8 dzieci.
- Zajęcia wyrównujące wiedzę z matematyki, języka polskiego, języka angielskiego, dla dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny: liczba osób objętych działaniem - 30 dzieci.
- Zajęcia edukacyjne dla dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny - Programowanie - tworzenie gier i elektronika dla najmłodszych: liczba osób objętych działaniem - 8 dzieci.
- Zajęcia edukacyjne dla dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny - Grafika i druk 3D: liczba osób objętych działaniem - 8 dzieci.
- Zajęcia plastyczne dla dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny: liczba osób objętych działaniem - 8 dzieci.
- Terapia integracji sensorycznej dla dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny: liczba osób objętych działaniem - 10 dzieci.

Zaplanowane w projekcie wsparcie w rezultacie spowoduje:

- wzmocnienie uczestników projektu, przezwyciężenie kryzysów w rodzinie, możliwość lepszego pełnienia funkcji rodzica, zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej,
- wsparcie dzieci mających trudności w nauce wynikające z wcześniejszych zaniedbań, jak również z braku odpowiedniego wsparcia, odciążenie rodziców, których nie stać na zorganizowanie dzieciom płatnych korepetycji, rozwijanie zainteresowań i talentów dzieci, a także promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
- pogłębianie relacji między dziećmi, wzrost samooceny dzieci, poczucia wyjątkowości, dowartościowanie i zniwelowanie poczucie bycia gorszym w porównaniu do dzieci z rodzin pełnych,
- zwiększenie integracji dzieci, chęci do podejmowania aktywności i motywacji do poznawania i odkrywania otoczenia, zwiększenie chęci do nawiązywania kontaktu z innymi osobami, wzbudzanie poczucia bezpieczeństwa.

Kompleksowe wsparcie rodzin spowoduje zmniejszenie liczby rodzin niewydolnych wychowawczo, a w konsekwencji zmniejszenie liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej

4.3. Spotkania rodzin naturalnych z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej

W siedzibie Działu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej, siedzibie Centrum Aktywności Środowiskowej oraz na terenach przyjaznym dzieciom i rodzinie organizowane były spotkania rodzin naturalnych (rodziców, rodzeństwa, dziadków, osób bliskich dziecku) z dziećmi umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej. Do spotkań tych uczestnicy przygotowywani byli przez specjalistów (pedagoga, psychologa), koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej lub asystenta rodziny. W 2025 roku zorganizowano **70 takich spotkań**, w czasie których rodziny naturalne mogły również skorzystać z porad specjalistów.

4.4. Centrum Aktywności Środowiskowej

W strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie funkcjonuje również **Centrum Aktywności Środowiskowej**, którego oferta skierowana jest do wszystkich mieszkańców Lublina ze szczególnym uwzględnieniem osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka, zamieszkałych na osiedlu Antoniny Grygowej w Lublinie. Centrum Aktywności Środowiskowej realizuje w szczególności zadania z zakresu wspierania osób i rodzin oraz pobudzania społecznej aktywności, w celu rozwiązywania indywidualnych, grupowych i środowiskowych problemów.

Najistotniejsze zadania realizowane przez Centrum obejmowały: wspieranie rodziny w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez zapewnienie opieki wychowawczej dzieciom i młodzieży, pomoc w nauce, stwarzanie warunków do rozwijania zainteresowań i uzdolnień oraz organizację czasu wolnego, zapewnienie pomocy rodzinie, dzieciom i młodzieży sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością lub uzależnieniami poprzez organizację zajęć profilaktycznych, socjoterapeutycznych, korekcyjnych i terapeutycznych oraz udzielanie doraźnej i kompleksowej pomocy osobom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych, które wynikają z dysfunkcji życia rodzinnego i sytuacji kryzysowych o charakterze losowym.

W 2025 roku ze wsparcia Centrum skorzystało łącznie 307 osób (w tym 101 dzieci i młodzieży) spośród których 60 skierowano do uczestnictwa w grupach wsparcia. Dzieci i młodzież są rekrutowane do grup wsparcia przez pracowników socjalnych w drodze wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego z rodzicami lub opiekunami dziecka. Podstawę uczestnictwa w zajęciach stanowi kontrakt socjalny zawarty pomiędzy pracownikiem socjalnym a rodzicem/opiekunem dziecka, określający zakres wsparcia.

5. Potrzeby i rekomendacje w zakresie wspierania rodziny

W Lublinie podejmowane są różnorodne formy wspierania rodzin biologicznych. Wsparcie to ma szczególne znaczenie w kontekście koncepcji deinstytucjonalizacji, gdyż jest pierwszym ogniwem w procesie ograniczania umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Należy podkreślić, że funkcja asystenta rodziny pełni istotną rolę we wspieraniu rodzin naturalnych, w których pojawiają się problemy opiekuńczo-wychowawcze. Zgodnie z zapisami ustawy, jeden asystent rodziny w tym samym czasie może objąć wsparciem maksymalnie 15 rodzin. Mając na uwadze to, że liczba rodzin wymagających wsparcia utrzymuje się na wysokim poziomie, potrzebnym może się okazać zwiększenie zatrudnienia na stanowisku asystenta rodziny. W tym celu należy systematycznie pozyskiwać dodatkowe środki finansowe, nie tylko na zatrudnienie asystentów (ze szczególnym uwzględnieniem programów rządowych), ale również na ich szkolenie z uwagi na specyfikę nowych zadań.

Należy rozważyć zatrudnienie tłumacza języka ukraińskiego, który wesprze asystentów rodziny w komunikacji z rodzinami pochodzenia ukraińskiego przybyłymi z powodu działań wojennych na terenie Ukrainy, ponieważ istotnym problemem we współpracy tych rodzin z asystentem rodziny jest bariera językowa. Wskazane jest także poszerzenie oferty pomocy dla rodzin ukraińskich, w tym wsparcie w załatwianiu spraw urzędowych, prawnych, znalezieniu zatrudnienia, podniesieniu kompetencji wychowawczych. Ze względu na fakt, że rodziny te doświadczyły także traumy, niezbędne są również szkolenia dla pracowników Sekcji ds. asysty rodzinnej, zwłaszcza dotyczące pracy z osobami pochodzenia cudzoziemskiego oraz z doświadczeniem traumy.

Miasto Lublin posiada niewiele miejsc, w których oferowana jest psychoterapia rodzinna oraz małżeńska. Te formy terapii są kluczowe dla przepracowania kryzysów relacyjnych. Terapia wspomaga cały system rodzinny pozwalając poprawić więź i komunikację pomiędzy członkami rodziny, pomaga rozwiązać konflikty. Jest bardzo skuteczna w rozwiązywaniu problemów dzieci i młodzieży. Włączenie całego systemu rodzinnego w pracę nad kryzysem psychicznym młodego człowieka sprzyja trwałym zmianom i niejednokrotnie pomaga uniknąć jego hospitalizacji w szpitalach psychiatrycznych. Częstość występowania takich kryzysów zarówno wśród młodych, jak i dorosłych, w ciągu ostatnich lat stale się nasila. Sytuacja ta powoduje jeszcze większe zapotrzebowanie na pomoc terapeutyczną, często na długotrwałe procesy terapeutyczne (rodzinne i indywidualne), dlatego niezbędne są starania o ułatwienie dostępu do tego typu usług psychoterapeutycznych w Lublinie. Aktualnie (ze względu na długą kolejkę oczekujących - około 200 rodzin), czas oczekiwania na rozpoczęcie terapii

w Specjalistycznej Poradni dla Rodzin wynosi ok 2 lat. W celu skrócenia tego czasu, zasadne byłoby rozważenie zmiany lokalu Poradni na większy i zwiększenia zatrudnienia specjalistów. Pomocne byłoby również organizowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu psychoterapii dla pracowników Poradni, co dawałoby szansę na zastosowanie nowych technik, sposobów pracy, a co za tym idzie skrócenie czasu trwania pojedynczego procesu terapeutycznego, przy zachowaniu jego skuteczności.

Jak wynika z bieżącej analizy, liczba miejsc w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej oraz ośrodka wsparcia w formie domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w pełni zabezpiecza bieżące potrzeby. Obciążenie w stosunku do maksymalnej ilości miejsc w ww. placówkach potwierdza zasadność funkcjonowania tych ośrodków, wskazując jednocześnie, że nie należy redukować ani zwiększać ich ilości. Z tego powodu w 2026 roku przewiduje się utrzymanie liczby miejsc na obecnym poziomie.

Wskazane jest wspieranie podejmowanych przez podmioty pozarządowe działań zmierzających do pozyskania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych na sfinansowanie dodatkowej działalności placówek wsparcia dziennego w celu zwiększania atrakcyjności zajęć oferowanych dla dzieci i młodzieży, a także zapobiegania fluktuacji kadry w placówkach i dbałości o jej profesjonalizm.

II. SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu z wyjątkiem sytuacji nagłych, interwencyjnych, o których mowa w art. 35 ust. 2, art. 58 ust.1 pkt 2 i 3 oraz art. 103 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje w ostateczności, po wyczerpaniu wszystkich gwarantowanych przepisami możliwości wsparcia rodziny naturalnej.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) rodzinnej;
- 2) instytucjonalnej.

1. Rodzinna piecza zastępcza

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 1122/2011 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 24 listopada 2011 roku, zmienionego zarządzeniem Nr 52/11/2013 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 15 listopada 2013 r., Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie został wyznaczony organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Lublin.

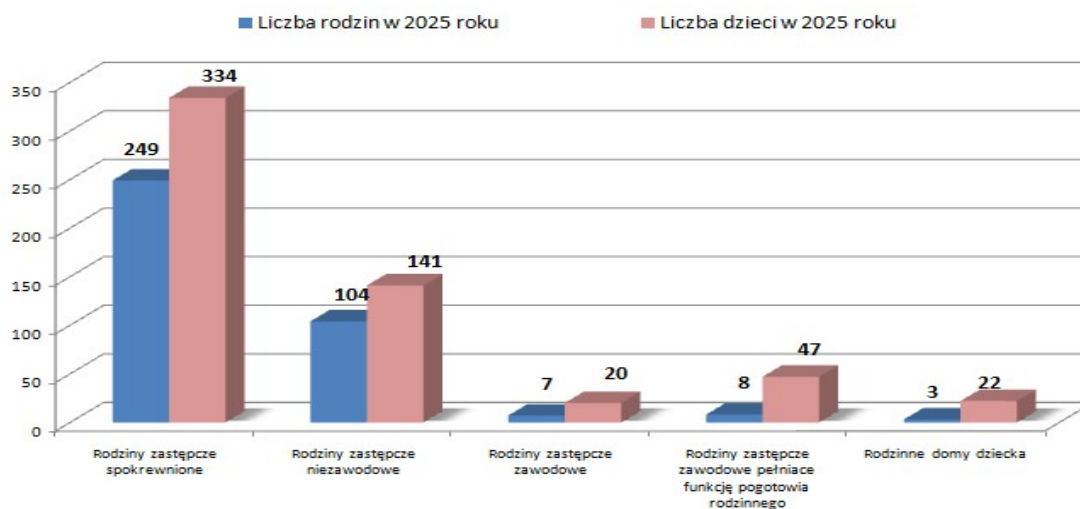
1.1. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Miasta Lublin

Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinnych formach jest jednym z podstawowych zadań własnych powiatu. W roku **2025** na terenie Miasta Lublin funkcjonowało łącznie **368 rodzin zastępczych**⁴ w których przebywało **542 dzieci**. Funkcjonowały również **3 rodzinne domy dziecka**, w których przebywało **22 dzieci**. Najliczniejszą grupę stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione (**249**) w których wychowywało się **334 dzieci**. Rodzin zastępczych niezawodowych było **104**, a pod ich opieką pozostawało **141 dzieci**. Ponadto w Mieście Lublin funkcjonowało **14 rodzin** zastępczych zawodowych, przebywało w nich **67 dzieci**, w tym **8 rodzin** zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego (**47 dzieci**).

W 2025 roku utworzono 3 rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, w którym zostało umieszczonych 13 dzieci. Utworzono także 2 rodziny zastępcze zawodowe, w których umieszczono 4 dzieci. W ww. formach rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 81 dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością.

⁴ Wykazano rzeczywistą liczbę rodzin – jedna pełniła jednocześnie funkcję rodziny zastępczej spokrewnionej i niezawodowej.

Wykres 1. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Miasta Lublin i dzieci w nich przebywające w 2025 roku⁵

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

W funkcjonujących na terenie Miasta Lublin rodzinach zastępczych oraz rodzinnych domach dziecka w 2025 roku na mocy orzeczeń sądu umieszczono 92 dzieci.

W okresie sprawozdawczym z rodzin zastępczych odeszło łącznie 94 dzieci, w tym:

- 1) 11 dzieci powróciło do rodzin naturalnych,
- 2) 6 dzieci zostało przysposobionych,
- 3) 6 dzieci umieszczono w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 4) 17 dzieci zostało umieszczonych w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej,
- 5) 8 dzieci z innych powodów (zmiana miejsca zamieszkania - przeprowadzka poza Miasto Lublin, zmiana postanowienia Sądu na umieszczenie dziecka w domu pomocy społecznej).

Ponadto w roku 2025 rodziny zastępcze opuściło 46 pełnoletnich wychowanków.

1.2. Świadczenia dla lubelskich rodzin zastępczych

Zgodnie ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2025 poz. 49 t.j.), oraz Obwieszczeniami Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 27 marca 2023 r., z dnia 18 kwietnia 2023 r. oraz Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 marca 2024 r., w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej, oraz wysokości kwot określonych w umowach rodzinom zastępczym przysługują następujące świadczenia obligatoryjne:

⁵ Jedna rodzina pełniącą funkcje pogotowia rodzinnego od 1 lipca 2025 roku została przekształcona w rodzinę zastępczą zawodową.

- **świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej niezawodowej i rodzinie zastępczej zawodowej** (1 517,00 zł miesięcznie – od dnia 1 czerwca 2024 r.),
- **świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej** (1002,00 zł miesięcznie od dnia 1 czerwca 2024 r.),
- **dodatek na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności** (306,00 zł miesięcznie od dnia 1 czerwca 2024 r.)
- **dodatek na dziecko umieszczone na podstawie ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich** (306,00 zł miesięcznie od dnia 1 czerwca 2024 r.),
- **środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego dla rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej** (w przypadku pobytu w rodzinie zastępczej powyżej 3 dzieci).

Rodziny zastępcze mogą otrzymać również następujące świadczenia fakultatywne: dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka, świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – jednorazowo, świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - jednorazowo lub okresowo, jak również świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego (w przypadku rodzin zawodowych).

W sprawie tych świadczeń na mocy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wydano łącznie **564 decyzje administracyjne**, w tym:

- 271 decyzji dotyczących przyznania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych – świadczenia obligatoryjne,
- 5 decyzji zmieniających decyzje przyznające świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych - świadczenia obligatoryjne,
- 108 decyzji uchylających decyzje przyznające świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania
- 1 decyzję odmowną dotyczącą świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej,
- 2 decyzje dotyczące świadczeń nienależnie pobranych,
- 28 decyzji przyznających środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego – świadczenie obligatoryjne (w przypadku pobytu w rodzinie powyżej 3 dzieci),
- 1 decyzję odmowną dotyczącą jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - świadczenia fakultatywne,

- 113 decyzji przyznających jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - świadczenia fakultatywne,
- 5 decyzji przyznających świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu – świadczenie obligatoryjne,
- 27 decyzji przyznających dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania – świadczenie fakultatywne,
- 3 decyzje przyznające świadczenie na inne niezbędne i nieprzewidziane wydatki związane z opieką i wychowaniem dziecka.

W 2025 roku wypłacono **6 631** świadczeń na dzieci przebywające w lubelskich rodzinach zastępczych na łączną kwotę 7 087 175,72 zł⁶, z tego:

- 6 163 426,44 zł na świadczenia dla dzieci pochodzących z terenu Miasta Lublin,
- 923 749,28 zł na świadczenia dla dzieci pochodzących z 28 innych powiatów, a przebywających w lubelskich rodzinach zastępczych. Wydatki na te świadczenia są refundowane przez powiaty pochodzenia dzieci. Zgodnie z ustawą, koszty związane z pobytem dzieci w pieczy zastępczej ponosi powiat pochodzenia dziecka.

Szczegółowe zestawienie wypłaconych świadczeń zawarto w tabeli nr 8 na stronie 33.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie wypłacał w okresie styczeń – grudzień 2025 r. świadczenia dla 359⁷ rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka zamieszkałych na terenie Miasta Lublin, na 534⁸ dzieci, w tym:

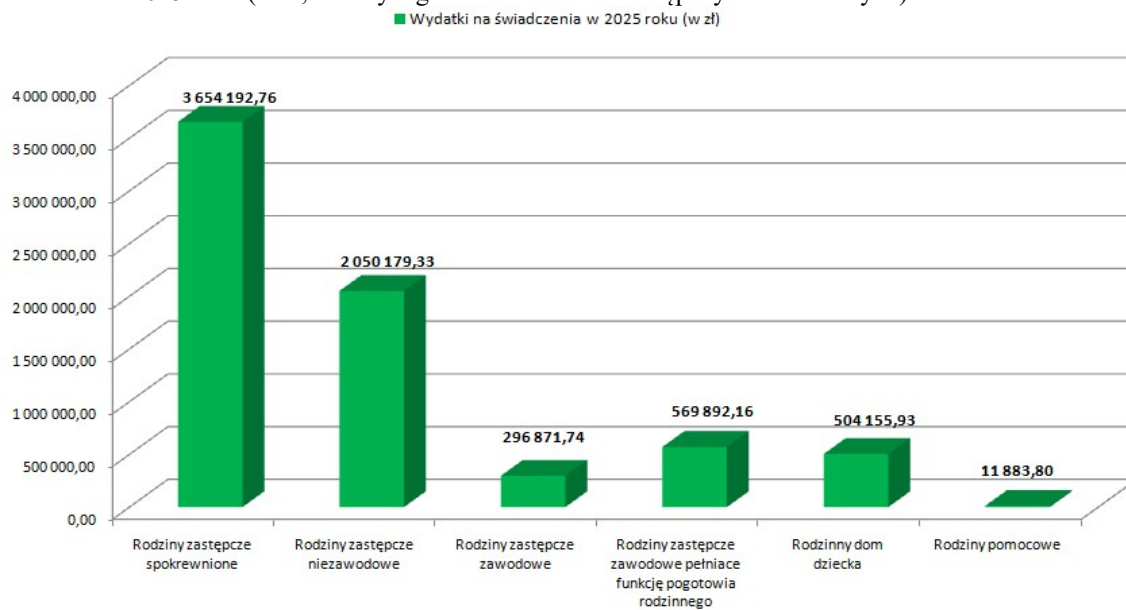
- dla 248 rodzin zastępczych spokrewnionych, w których przebywało 328 dzieci,
- dla 101 rodzin zastępczych niezawodowych, w których przebywało 131 dzieci,
- dla 14* rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywało 66 dzieci, w tym:
 - 7 rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego w których przebywało 46 dzieci,
 - 7 rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywało 20 dzieci,
- dla 3 rodzinnych domów dziecka, w których przebywało 22 dzieci.

⁶ Ujęto świadczenia wypłacone rodzinom zastępczym, bez wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych.

⁷ Wykazano rzeczywistą liczbę rodzin - siedem rodzin zastępczych ma wypłacane świadczenia z zadań własnych i zadań przejętych (na dzieci pochodzące z M. Lublin i dzieci pochodzące z innego powiatu).

⁸ Wykazano rzeczywistą liczbę dzieci. W ciągu 2025 roku 13 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych przeszło do rodzin zastępczych niezawodowych, rodzin zastępczych spokrewnionych i rodzinnego domu dziecka.

Wykres 2. Wydatki na świadczenia dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Lublin w 2025 roku (w zł, bez wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych)

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

W roku 2025 w 50 lubelskich rodzinach zastępczych, na podstawie porozumień z 24 powiatami (4 porozumienia z 4 powiatami dotyczące 4 dzieci - w trakcie podpisu), przebywało 68 dzieci z terenu innych powiatów.

Tabela 5. Dzieci z innych powiatów w lubelskich rodzinach zastępczych w 2025 roku

Lp.	Nazwa powiatu	Liczba rodzin zastępczych na terenie Miasta Lublin	Liczba dzieci z innych powiatów na terenie Miasta Lublin
1	Radzyński	1	1
2	Zamojski	1	1
3	Niżański	1	1
4	Łęczyński	3	4
5	Lubartowski	2	3
6	Puławski	4	4
7	Lubelski	12	20
8	Krośnieński	1	1
9	Kraśnicki	2	3
10	Białostocki	1	1
11	Chełmski	2	2
12	Świdnicki	4	4
13	Parczewski	2	3
14	Zgorzelecki	0*	1
15	Radomski	1	1
16	Rycki	1	4
17	Włodawski	1	1
18	Nyski	1	1
19	Opatowski	1	1
20	Kołobrzeski	1	1

21	Jasielski	1	1
22	Rybnicki	1	1
23	Stargardzki	1	2
24	Opolski	1	2
25	Włodawski	1	1
26	Kętrzyński	1	1
28	M. Chełm	1	1
28	Bialski	1	1
	Razem:	50	68

(* rodzina ujęta w Powiecie Parczewskim)

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Dzieci pochodzące z terenu Miasta Lublin mogą zostać umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu, podobnie jak rodziny zamieszkujące na terenie Lublina mogą zostać ustanowione rodzinami zastępczymi dla dzieci pochodzących z innych powiatów. Wynika to, m.in. z faktu umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych mieszkających w innych powiatach, lub też z braku rodzin zastępczych gotowych na przyjęcie dzieci w ich miejscu zamieszkania. Informacje dotyczące lubelskich dzieci umieszczonych na podstawie porozumień w rodzinnej pieczy zastępczej w innych powiatach znajdują się na str. 46 niniejszego opracowania.

Zgodnie z 191 ust. 5 cyt. ustawy powiat, na terenie którego funkcjonują mogące przyjąć dzieci rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, zawiera z powiatem, o którym mowa w ust. 1 - 4 porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz kosztów objęcia rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Z uwagi na powyższe w 2025 r. podpisano z 4 powiatami łącznie 5 porozumień i 3 aneksy do już zawartych porozumień (z 4 powiatami 4 porozumienia pozostają w trakcie uzgodnień i podpisu).

Wydatki na dziecko cudzoziemskie umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie M. Lublin

W okresie sprawozdawczym M. Lublin poniosło wydatki na opiekę i wychowanie 1 dziecka cudzoziemskiego przebywającego w rodzinie zastępczej spokrewnionej. Wydatki na pokrycie kosztów utrzymania dziecka wyniosły **3 242,10 zł.**

Realizacja ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ww. ustawy, w następującym brzmieniu: „Sąd może powierzyć pełnienie funkcji rodzinie zastępczej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka wobec dziecka będącego obywatelem Ukrainy, przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej

Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który nie spełnia warunków dotyczących rodzin zastępczych lub prowadzących rodzinne domy dziecka w zakresie niezbędnych szkoleń. Do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wobec dziecka będącego obywatelem Ukrainy, przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i któremu sąd polski powierzył sprawowanie pieczy zastępczej nad dzieckiem będącym obywatelem Ukrainy, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej."

Zgodnie z powyższym zapisem cyt. ustawy oraz na mocy postanowień Sądu o umieszczeniu **12 dzieci** w 4 rodzinach zastępczych niezawodowych oraz **1 dziecka** w 1 rodzinie zastępczej spokrewnionej, wydano 23 decyzje administracyjne dotyczące przyznania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych – (świadczenia obligatoryjne), 4 decyzje uchylające przyznanie świadczeń oraz 7 decyzji przyznających jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanych do rodziny dzieci – (świadczenia fakultatywne) – w kwocie po 500,00 zł na każde dziecko.

W 2025 roku zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz na podstawie wydanych prawomocnych decyzji wypłacono środki finansowe z Funduszu Pomocy Ukrainie na ww. zadanie, w łącznej wysokości **197 636,13 zł** (dla: 5 rodzin zastępczych, 13 dzieci, 143 świadczenia).

1.3. Rodziny pomocowe

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na ich wniosek, są wspierane przez rodziny pomocowe. Pomoc ta ma charakter tymczasowy, a podstawą umieszczenia dziecka w rodzinie pomocowej jest umowa zawarta między starostą a rodziną pomocową.

Rodziną pomocową może zostać:

- rodzina zastępcza niezawodowa, rodzina zastępcza zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka;

- małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, przeszkoleni do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49, t.j.) „Rodzina zastępcza zawodowa oraz prowadzący rodzinny dom dziecka mają prawo do czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem, w wymiarze 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy”. Zgodnie z art. 73 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ww. ustawy, w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka piecza zastępcza nad dzieckiem może zostać powierzona rodzinie pomocowej. Piecza zastępcza może zostać powierzona rodzinie pomocowej, w szczególności w okresie: czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka w związku z wypoczynkiem, udziałem w szkoleniach lub pobytem w szpitalu”.

W 2025 roku 3 rodziny zastępcze zawodowe i 1 rodzinny dom dziecka przebywały na zaplanowanym urlopie. Z uwagi na powyższe wypłacono wynagrodzenia w kwocie 5 252,83 zł dla 8 rodzin, z którymi podpisano 8 umów o pełnienie funkcji rodziny pomocowej na czas niesprawowania opieki nad dziećmi umieszczonymi w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. W okresie sprawozdawczym opieką rodzin pomocowych zostało objętych 16 dzieci, na 15 dzieci wypłacono 31 świadczeń na kwotę 11 883,80 zł (jedna rodzina nie złożyła wniosku o świadczenia).

Tabela 6. Wydatki na rodziny pomocowe w 2025 roku

Wyszczególnienie		Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Lublina ogółem			
1	Rodziny pomocowe, z tego:	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń [zł]	Liczba rodzin pomocowych	Liczba dzieci objętych opieką
1.1	świadczenia na dziecko	31	11 883,8	7	15
1.2	wynagrodzenie rodziny pomocowej	8	5 252,83	8	16
2.	RAZEM:	39	17 136,63	8	16

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

1.4. Osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich

Zgodnie z art. 57 ust. 1a ustawy, w przypadku gdy w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinie zastępczej niezawodowej przebywa więcej niż 3 dzieci, na wniosek rodziny zastępczej, zatrudnia się osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

Tabela 7. Wydatki na zadania własne – wynagrodzenia dla osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich

Wyszczególnienie		Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Lublina ogółem			
1.	Osoby do pomocy	Liczba wypłaconych wynagrodzeń	Kwota świadczeń [zł]	Liczba osób z którymi zawarto umowę	Liczba rodzin objętych wsparciem
1.1	wynagrodzenie	131	335 334,30 zł	14	14

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

W okresie styczeń – grudzień 2025 r. zawarto **16 umów**, z 14 osobami o świadczenie usług polegających na pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w zawodowych rodzinach zastępczych, w których na dzień podpisania umowy przebywało powyżej 3 dzieci. Stawka za godzinę usług wynosiła: 30,50 zł (kwota obowiązująca w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r.). Wymiar godzinowy usług w ciągu roku ulegał zmianie z uwagi na sytuację rodziny (zwiększone potrzeby) i wynosił, nie więcej niż: 40 godzin miesięcznie dla 3 rodzin, w tym: 1 zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, 1 rodziny zastępczej zawodowej, 1 rodzinnego domu dziecka, 60 godzin miesięcznie dla 4 rodzin, w tym: 2 zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, 1 rodziny zawodowej i 1 rodziny zastępczej niezawodowej, 80 godzin miesięcznie dla 4 rodzin, w tym: 3 rodzin pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, 1 rodziny zastępczej niezawodowej, 100 godzin dla 2 rodzin pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, 120 godzin dla 2 rodzinnych domów dziecka. Z tej formy pomocy w 2025 r. skorzystało 14 rodzin zastępczych. W 2025 roku wydatki na realizację tego zadania wyniosły **335 334,30 zł**.

1.5. Wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka

W Mieście Lublin w 2025 roku funkcjonowało **14 rodzin zastępczych zawodowych**, (w tym: 7 pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, 7 rodzin zastępczych zawodowych – 1 rodzina w trakcie roku, przekształciła się z pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego na rodzinę zastępczą zawodową) oraz **3 rodzinne domy dziecka**. Na podstawie zawartej umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej oraz rodzinnego domu dziecka, rodzinie przysługuje miesięczne wynagrodzenie.

Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, zgodnie z art. 85 ust. 5, otrzymują dodatek w wysokości 20% otrzymywanego wynagrodzenia, jeżeli w rodzinie zastępczej przebywa w okresie dłuższym niż 10 dni w miesiącu kalendarzowym więcej niż troje dzieci lub co najmniej jedno dziecko, o którym mowa w art. 81 ustawy (dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności).

Od dnia 1 czerwca 2024 r. na podstawie pkt 2 Obwieszczenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 marca 2024 r., w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej oraz wysokości kwot określonych w umowach, kwoty określone w umowach, o których mowa w art. 54 ust. 3 pkt 9 i 12a, art. 62 ust. 2 pkt 7,11 i 14 oraz w art. 75 ust. 2 pkt 6 ustawy – podlegają waloryzacji o nie mniej niż 11,4%. Wobec powyższego zgodnie z zawartymi aneksami do umów, wynagrodzenia 5 rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego wypłacono w kwocie podstawy 5 663,58 zł miesięcznie oraz dodatek w wysokości 20% otrzymywanego wynagrodzenia, tj. 1 132,72 zł miesięcznie, dla 4 rodzin zastępczych zawodowych oraz 3 rodzinnych domów dziecka (od dnia 1 lipca 2024 r. zawarto umowę z 1 nowym rodzinnym domem dziecka), wypłacono wynagrodzenie w kwocie po 4 567,40 zł podstawy miesięcznie.

W roku 2025 wynagrodzenia wszystkich **14 rodzin zastępczych zawodowych oraz 3 rodzinnych domów dziecka**, zgodnie z zawartymi umowami wyniosły łącznie **1 102 297,22 zł**, (w tym dofinansowanie z Funduszu Pracy – **181 675,00 zł**), z tego:

- dla rodzin zastępczych zawodowych – **320 568,98 zł** (w tym dofinansowanie z Funduszu Pracy - **56 935,00 zł**) - (7 rodzin),
- dla rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego – **587 059,20 zł**, (w tym dofinansowanie z Funduszu Pracy - 90 000,00 zł) - (7 rodzin),
- dla rodzinnych domów dziecka – **194 669,04 zł**, (w tym dofinansowanie z Funduszu Pracy - 34 740,00 zł) - (3 rodziny).

Realizacja rządowego programu „Dofinansowanie do wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024 – 2027”.

Od dnia 1 stycznia 2025 r. zgodnie z zawartymi 16 umowami z **13 rodzinami zastępczymi zawodowymi i 3 rodzinami prowadzącymi rodzinny dom dziecka**, w sprawie przyznania dofinansowania do wynagrodzenia w związku z uchwaleniem rządowego programu „Dofinansowanie do wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024 – 2027”, stanowiącego załącznik do Uchwały nr 61 rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. (M. P. z 2024 r. poz. 507), wypłacono dofinansowanie do wynagrodzeń dla łącznie 16 rodzin, w kwocie po 1 000,00 zł brutto miesięcznie.

Za okres od miesiąca stycznia 2025 r. do miesiąca grudnia 2025 r., na realizację powyższego zadania wypłacono środki finansowe na dofinansowania do wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka łączną kwotę 200 184,70 zł (168 świadczeń).

Tabela 8. Wydatki na rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Miasta Lublin w okresie I – XII 2025 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE		Zadania własne				Zadania przejęte od innych JST do realizacji na podstawie porozumień i umów				RODZINY ZASTĘPCZE I RODZINNE DOMY DZIECKA FUNKCJONUJĄCE NA TERENIE LUBLINA OGÓŁEM			
		LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ [ZŁ]	LICZBA RODZIN	LICZBA DZIECI	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ [ZŁ]	LICZBA RODZIN	LICZBA DZIECI	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ	LICZBA RODZIN	LICZBA DZIECI
L.p.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	14	15	16	17
1	RODZINY ZASTĘPCZE - OGÓŁEM	5 988	6 977 755,50	315	466	818	1 018 158,64	50	68	6 756	7 995 914,14	359	534
2	RODZINY ZASTĘPCZE SPOKREWNIONE I NIEZAWODOWE OGÓŁEM:	4 944	4 944 320,03	301	398	667	760 052,06	48	61	5 611	5 704 372,09	349	459
2.1	Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem, w tym:	3 772	3 367 851,56	225	300	297	286 341,20	23	28	4 069	3 654 192,76	248	328
2.1.1	świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka	3 255	3 193 890,06	225	300	282	278 169,20	23	28	3 537	3 472 059,26	248	328
2.1.2	dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	472	141 261,50	38	47	12	3 672,00	1	1	484	144 933,50	39	48
2.1.3	dodatek z tytułu umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0
2.1.4	świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	43	31 500,00	26	43	3	4 500,00	3	3	46	36 000,00	29	46
2.1.5	świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0
2.1.6	dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	2	1 200,00	2	2	0	0,00	0	0	2	1 200,00	2	2
2.2	Rodziny zastępcze niezawodowe z dzieckiem, w tym:	1 172	1 576 468,47	76	98	370	473 710,86	25	33	1 542	2 050 179,33	101	131
2.2.1	świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka	1 014	1 514 652,02	76	98	305	450 075,97	25	33	1 319	1 964 727,99	101	131
2.2.2	dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	134	40 816,45	10	12	56	16 634,89	6	6	190	57 451,34	16	18
2.2.3	dodatek z tytułu umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0
2.2.4	świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	18	17 400,00	14	18	5	5 000,00	3	5	23	22 400,00	17	23

2.2.5	świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0
2.2.6	dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	6	3 600,00	4	6	4	2 000,00	1	4	10	5 600,00	5	10
2.2.7	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0
3	RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE I RODZINE DOMY DZIECKA OGÓLEM:	1 044	2 033 435,47	17	81	151	258 106,58	3	7	1 145	2 291 542,05	17	88
3.1	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	293	560 505,72	7	20	0	0,00	0	0	293	560 505,72	7	20
3.1.1	świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka	181	272 756,60	7	20	0	0,00	0	0	181	272 756,60	7	20
3.1.2	dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	37	11 267,36	3	4	0	0,00	0	0	37	11 267,36	3	4
3.1.3	dodatek z tytułu umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0
3.1.4	świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	4	4 000,00	2	4	0	0,00	0	0	4	4 000,00	2	4
3.1.5	świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0
3.1.6	dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	8	4 800,00	3	8	0	0,00	0	0	8	4 800,00	3	8
3.1.7	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	3	4 047,78	1	4	0	0,00	0	0	3	4 047,78	1	4
3.1.8	świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0
3.1.9	wynagrodzenie za pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej	60	263 633,98	7	20	0	0,00	0	0	60	263 633,98	7	20
3.2	Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, z tego:	439	948 516,65	8	43	53	118 434,71	1	3	478	1 066 951,36	8	46
3.2.1	świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka	285	399 508,36	8	43	36	51 235,47	1	3	321	450 743,83	8	46
3.2.2	dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	37	10 787,98	4	7	0	0,00	0	0	37	10 787,98	4	7
3.2.3	dodatek z tytułu umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0

3.2.4	świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	27	24 400,00	7	27	3	1 500,00	1	3	30	25 900,00	7	30
3.2.5	świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0
3.2.6	dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0
3.2.7	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	16	72 993,62	7	41	2	9 466,73	1	3	16	82 460,35	8	44
3.2.8	świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0
3.2.9	wynagrodzenie za pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej	74	440 826,69	8	43	12	56 232,51	1	3	74	497 059,20	8	46
3.3	Rodzinne domy dziecka	312	524 413,10	3	18	98	139 671,87	2	4	374	664 084,97	3	22
3.3.1	świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka	196	292 962,75	3	18	48	72 148,38	2	4	244	365 111,13	3	22
3.3.2	dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	54	16 254,66	3	5	12	3 537,33	1	1	66	19 791,99	3	6
3.3.3	świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	3	3 000,00	2	3	0	0,00	0	0	3	3 000,00	2	3
3.3.4	świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0
3.3.5	dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	5	3 000,00	1	5	2	2 000,00	1	2	7	5 000,00	2	7
3.3.6	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	10	45 831,93	3	18	6	10 467,32	2	4	10	56 299,25	3	22
3.3.7	świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu	5	41 549,28	3	18	4	9 604,28	2	4	5	51 153,56	3	22
3.3.8	świadczenie na pokrycie innych nieprzewidzianych wydatków	3	3 066,67	3	18	2	733,33	2	4	3	3 800,00	3	22
3.3.9	wynagrodzenie za pełnienie funkcji rodzinnego domu dziecka	36	118 747,81	3	18	24	41 181,23	2	4	36	159 929,04	3	22

UWAGI:

- 1) dane wykazane narastająco, uwzględniono wszystkie rodziny i dzieci w nich przebywające w okresie sprawozdawczym, które otrzymały pomoc finansową;
- 2) w wypadku rodziny, która pełni podwójną funkcję (np. jednocześnie rodziny zastępczej spokrewnionej i niezawodowej) należy wykazać ją zarówno w wierszu nr. 2.1 jak i w wierszu 2.2, a w wierszu nr 2 wykazać faktyczną liczbę (tj 1.);
- 3) przez "LICZBA DZIECI" należy rozumieć dzieci objęte rodzinną pieczę zastępczą;
- 4)Uwzględniono wydatki z realizacji umów dofinansowanych środkami z budżetu państwa;

1.6. Pozostałe formy wsparcia rodzin zastępczych i działania na rzecz rozwoju systemu pieczy zastępczej na terenie Miasta Lublin

W ramach działań na rzecz rodzin zastępczych i rozwoju systemu pieczy zastępczej, Dział ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej realizował wiele innych zadań, które zaprezentowano niniejszym podrozdziale.

Projekt „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”

W 2025 roku kontynuowano realizację Projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”. W dniu 27 sierpnia 2020 r. została podpisana umowa Nr 1123 w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój lata 2014-2020 – Działanie 2.8. Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnych, PI 9iv: Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym, pomiędzy Wojewodą Lubelskim a Miastem Lublin.

W ramach projektu objęto wsparciem **310 rodzin zastępczych** (w tym 226 rodzin zastępczych spokrewnionych, 73 rodziny zastępcze niezawodowe i 11 rodzin zastępczych zawodowych) w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19.

W ramach projektu przekazano łącznie:

- 93 sztuk sprzętu komputerowego dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Umowy w sprawie użyczenia sprzętu komputerowego z rodzinami zastępczymi zostały zawarte do dnia 30 września 2025 r.,
- 8 290 maseczek, 42 400 rękawiczek, 843 litrów środków dezynfekcyjnych,
- wyposażono 7 miejsc kwarantanny/izolacji.

W roku 2025 na skutek zmiany zarządzenia opiekuńczego lub zmiany miejsca zamieszkania rodzin zastępczych poza Miasto Lublin, wypowiedziano 7 umów w sprawie użyczenia sprzętu komputerowego. Jeden komputer został przekazany rodzinie zastępczej spokrewnionej.

Wspieranie i poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą

Tematyka porad dotyczyła:

- w ramach poradnictwa psychologicznego: konsekwencji emocjonalnych przyjęcia dziecka do rodziny zastępczej, adaptacji dziecka do nowej sytuacji, współpracy rodziny zastępczej z rodziną naturalną dziecka, sposobów skutecznego

komunikowania się w rodzinie, przezwyciężania trudności szkolnych dziecka, poszerzania kompetencji wychowawczych;

- w ramach poradnictwa pedagogicznego: problemów wychowawczych wynikających z historii życia dziecka, kontaktów opiekunów zastępczych z rodziną naturalną dziecka, postaw rodziców zastępczych wobec problemów dziecka, metod wychowawczych stosowanych przez opiekunów zastępczych, kierowania rodzin zastępczych do lekarzy specjalistów, specjalistycznej pomocy psychologicznej i pedagogicznej, udzielania wskazówek o możliwości skierowania dzieci do placówek specjalistycznych i wsparcia dziennego.

Szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

W 2025 roku pracownicy MOPR w Lublinie przeprowadzili 2 szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej pt. „PRIDE: Rodzinna Piecza Zastępcza”. W szkoleniach tych brało udział 30 osób (19 rodzin). Szkolenie obejmuje 65 godzin dydaktycznych, w tym 7 godzin konsultacji indywidualnych i 10 godzin praktyk.

Ponadto pracownicy MOPR w Lublinie w 2025 roku przeprowadzili 4 szkolenia dla kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową i zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego (8 rodzin). Szkolenia te obejmują odpowiednio 15 i 10 godzin dydaktycznych.

Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w systemie rodzinnej pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 129 ustawy, organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka. Przeprowadzono **830 ocen** sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej i przekazano na piśmie **830 opinii** o zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej do właściwych sądów. Ocen tych dokonano w celu ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikacji planu pomocy dziecku, monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb oraz oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Ocena dotyczyła **480 dzieci**. W przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat oceny dokonywano nie rzadziej niż co 3 miesiące. Sytuacja dzieci starszych podlegała ocenie nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

W ocenie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej mogli uczestniczyć ich opiekunowie zastępczy, a także rodzice naturalni, jeżeli nie zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej. O terminach posiedzeń zespołu oceniającego zawiadamiano rodziców

biologicznych, opiekunów zastępczych dzieci, których sytuację oceniano oraz pracowników Ośrodka Adopcyjnego w Lublinie. W procesie oceny brali udział psycholog, pedagog, właściwy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej lub pracownik socjalny sekcji ds. wsparcia rodzin zastępczych, w przypadku kiedy rodzina zastępcza nie była objęta wsparciem koordynatora, asystent rodziny w przypadku gdy rodzina naturalna była objęta asystenturą, pracownik socjalny pracujący z rodziną biologiczną dzieci, pracownik Sekcji ds. pomocy osobom usamodzielnianym, w przypadku dzieci zbliżających się do osiągnięcia pełnoletności oraz pracownik Ośrodka Adopcyjnego w Lublinie, w przypadku dzieci zgłoszonych do przysposobienia.

Dokonywanie ocen funkcjonowania rodzin zastępczych w kontekście jakości sprawowanej przez nie opieki

Działając na podstawie art. 132 ustawy, dokonano oceny 96 rodzin zastępczych w odniesieniu do predyspozycji posiadanych przez opiekunów oraz jakości opieki sprawowanej nad powierzonymi im dziećmi. Oceny dokonywano w składzie: psycholog, pedagog, właściwy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej lub pracownik socjalny w sytuacji, gdy rodzina zastępcza nie była objęta wsparciem koordynatora.

Działania diagnostyczno-konsultacyjne w celu pozyskiwania, szkolenia i kwalifikowania osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

Psycholodzy zatrudnieni w Dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej przeprowadzili badania psychologiczne **149 osób** będących kandydatami na rodziny zastępcze lub istniejącymi rodzinami zastępczymi. W 2025 r. wydano **102 opinie** dotyczące motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w tym opinie sporządzone o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej. W celach diagnostycznych zakupiono Testy Kompetencji Rodzicielskich (zeszyty testowe oraz arkusze wyników), które przeznaczone są do pomiaru kompetencji rodzicielskich kandydatów i opiekunów zastępczych oraz Kwestionariusze do Oceny Kandydatów na Rodziców Adopcyjnych, Opiekunów Prawnych Mediatorów CUIDA (arkusze wyników, arkusze odpowiedzi oraz arkusze z instrukcją). Testy Kompetencji Rodzicielskich pozwalają na zidentyfikowanie mocnych i słabych stron kandydatów oraz istniejących rodzin zastępczych oraz wychwycenie ewentualnych błędów popełnianych przez nich w procesie wychowania dzieci. Testy stosowane wspólnie z kwestionariuszem CUIDA pozwalają uzyskać pełniejszy

obraz predyspozycji do rodzicielstwa zastępczego. Kwestionariusz CUIDA pozwala na ocenę zmiennych osobowościowych, stylów wychowania i zdolności danej osoby do zapewnienia odpowiedniej opieki dziecku biologicznemu, adoptowanemu, w rodzinie zastępczej, w placówce opiekuńczej, a także osobie starszej czy niepełnosprawnej. Kwestionariusz CUIDA oraz Testy Kompetencji Rodzicielskich zostały sfinansowane ze środków Miasta Lublin.

W 2025 roku Komisja ds. kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka⁹ odbyła 60 posiedzeń.

Wynikiem prac Komisji było:

- sporządzenie 60 protokołów dotyczących spełniania przez kandydatów wymogów, o których mowa w art. 42 ust. 1-2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (15 rodzin nie spełniało warunków do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, o których mowa w art. 42 ust. 1-2 ustawy),
- sporządzenie 22 wstępnych akceptacji kandydatów (rodzin) do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej oraz zawodowej (22 rodziny spełniały warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej),
- wydanie 16 zaświadczeń kwalifikacyjnych dla 16 rodzin/kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w tym 11 dla rodziny zastępczej niezawodowej oraz 5 dla rodziny zastępczej zawodowej.

Sporządzanie diagnoz psychofizycznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej (zgodnie z art. 38 ust. 1 pkt 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

W roku 2025 psychologowie i pedagodzy sporządzili łącznie **65 diagnoz** psychofizycznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. W tym celu korzystano z licencji programu komputerowego KomKod moduł KORP – Karty Oceny Rozwoju Psychoruchowego – wystandaryzowane narzędzie diagnostyczne, przeznaczone do wstępnej oceny rozwoju dziecka, które są wykorzystywane do diagnoz dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz KOZE – Karty Oceny Zachowania i Emocji.

⁹ Działająca na podstawie Zarządzenia nr 196/2015 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie z dn. 31.12.2015 r., ze zmianami w sprawie powołania Komisji ds. kwalifikowania do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz ustalenia wzorów dokumentów obowiązujących w postępowaniu dotyczącym kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Przekazywanie do właściwych sądów wniosków o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania sytuacji prawnej (zgodnie z art. 47 ust. 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

W roku 2025 przekazano łącznie 31 wniosków o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej celem uregulowania ich sytuacji prawnej.

Sporządzanie pozwów o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci

Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w 2025 roku Dział ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej sporządził łącznie 39 pozwów o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz 45 dzieci pochodzących z Lublina i przebywających w rodzinach zastępczych. W związku z brakiem realizacji przez część rodziców zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, przygotowano 15 wniosków do komorników o egzekucję świadczeń alimentacyjnych na rzecz 20 dzieci.

Działalność informacyjna, upowszechnianie wiedzy i promowanie ruchu rodzicielstwa zastępczego

W okresie sprawozdawczym do siedziby działu zgłosiło się 18 rodzin zamierzających podjąć starania o ustanowienie ich rodzinami zastępczymi, z którymi przeprowadzono 34 spotkania informacyjne na temat warunków, jakie muszą spełniać kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie prowadzi regularne kampanie promujące rodzicielstwo zastępcze. W pojazdach MPK umieszczano plakaty promujące rodzicielstwo zastępcze. Odbywają się także cyklicznie audycje telewizyjne z udziałem pracowników MOPR w Lublinie. Pracownicy MOPR w Lublinie brali udział w programach TVP3 Lublin (Panorama Lubelska, Miłego Popołudnia), które dotyczyły poszukiwania kandydatów na rodziny zastępcze. Ponadto prowadzono działania informacyjne (np. w parafialnych kościołach na terenie Miasta Lublin) oraz poradnictwo. W miarę możliwości tworzone są oferty świadczeń fakultatywnych dla istniejących i nowo powstających rodzin zastępczych. Akcje promocyjne mają na celu pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz zwiększenie liczby rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych.

W dniu 31 maja 2025 r. odbył się piknik rodzinny promujący rodzicielstwo zastępcze, zorganizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie z okazji obchodzonego w dniu 30 maja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. W wydarzeniu wzięła udział Pani Anna

Augustyniak Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Społecznych, rodziny zastępcze z dziećmi, a także mieszkańcy Miasta Lublin. Celem pikniku była promocja rodzicielstwa zastępczego. Rodziny zastępcze odmieniają świat dzieci pozbawionych opieki rodziców biologicznych. Dają im poczucie stabilizacji i bezpieczeństwa, możliwość dzielenia się codziennymi smutkami i radościami, ale przede wszystkim tworzą dla nich ciepły i bezpieczny rodzinny dom.

Piknik poprzedzony został "Biegiem po rodzinę" w Wąwozie Dzielnicy Rury. Całość wydarzenia odbyła się na terenach zielonych SOS Wioski Dziecięce przy ul. Jutrzenki 1 w Lublinie. Piękna, słoneczna pogoda sprzyjała dobrej zabawie, dzieci bardzo chętnie korzystały z wielu przygotowanych specjalnie dla nich atrakcji. Dostępne były dmuchane zjeżdżalnie, stoisko z popcornem i watą cukrową, stoisko malowania twarzy i paznokci, stoisko z tatuażami i warkoczykami, zagroda z alpakami, pokaz udzielania pierwszej pomocy, turniej piłki nożnej, gry, animacje i konkursy z nagrodami.

W ramach promocji rodzicielstwa zastępczego na terenie Miasta Lublin rozwieszono plakaty informacyjne na temat poszukiwania kandydatów na rodziców zastępczych oraz poszukiwania osób chętnych do pełnienia funkcji rodzin wspierających, rozdawano ulotki oraz broszury na temat rodzicielstwa zastępczego oraz ulotki na temat rodzin wspierających i broszury na temat asystentury rodziny. Zakupiono również nagrody, które zostały przekazane dzieciom uczestniczącym w zabawach i konkursach podczas Festynu zorganizowanego z okazji obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. Łączna kwota wydatku, która została poniesiona na organizację Dnia Rodzicielstwa Zastępczego wyniosła 2 025,91 zł.

Projekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej dedykowany rodzinom zastępczym

W grudniu 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie złożył wniosek o dofinansowanie projektu „Rodzina zastępcza – szansa dla dziecka” w ramach programu: Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Celem głównym projektu jest wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Miasta Lublin poprzez kompleksowe działania na rzecz rodzin zastępczych, dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, kandydatów na opiekunów zastępczych, w tym deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej. Projekt zakłada, m.in. uzyskanie przez kolejnego pracownika MOPR w Lublinie uprawnień do prowadzenia szkoleń jako trener programu PRIDE Rodzinna Piecza Zastępcza w celu sprawniejszego szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze. W ramach Projektu planowane jest również

prowadzenie grupy wsparcia dla rodzin zastępczych oraz wiele akcji promujących rodziną pieczę zastępczą. Projekt realizowany jest na podstawie umowy nr 124/FELU.08.08-IZ.00-0049/24-00. **Wartość całkowita:** 354 920,00 PLN **Wartość dofinansowania z UE (85%):** 301 682,00 PLN. **Wartość dofinansowania z Budżetu Państwa (10%):** 35 492,00 PLN **Wkład własny (5%):** 17 746,00 PLN. **Termin realizacji:** 01.09.2025 r. - 31.10.2027 r. **Cel główny projektu:** Wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej w Lublinie poprzez kompleksowe działania na rzecz poprawy funkcjonowania systemu pieczy zastępczej. Realizacja celu głównego jest odpowiedzią na problemy wynikające z niedoboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz na potrzeby związane z procesem deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej. Projekt przyczyni się do integracji społecznej oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób przebywających w pieczy zastępczej. **Grupa docelowa:** Projekt jest skierowany do grupy liczącej **55 osób**. Tworzą ją: rodziny zastępcze zawodowe (10 osób), niezawodowe (10 osób) i spokrewnione (10 osób) oraz kandydaci na niezawodowe rodziny zastępcze (24 osoby). W jej skład wchodzi także 1 pracownik wspierający rodziny, który w trakcie projektu nabędzie kwalifikacje trenera programu PRIDE. **Działania zaplanowane w projekcie w celu propagowania rodzicielstwa zastępczego to:**

- Szkolenie trenera programu PRIDE (1 os.) oraz dwie edycje szkoleń PRIDE dla kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze (2 gr x 12 os.)
- Pikniki rodzinne - 2 wydarzenia integracyjne i promujące rodzicielstwo zastępcze
- Kampania informacyjna "Rodzina zastępcza - bezpieczny przystanek" - ekspozycja plakatów na przystankach MPK w Lublinie
- Kampania telewizyjna "Rodzina zastępcza - oknem dziecka na świat" - emisja spotu telewizyjnego.

W dniu 18.12.2025 r. podpisano umowę z MPK w Lublinie na usługi reklamowe - montaż i ekspozycję 10 plakatów o wymiarach 1,2m x 1,8m w gablotach CityLight zamontowanych w bocznych ścianach wiat przystankowych. Umowa obejmuje okres od dnia 01.01.2026 r. do 31.08.2027 r. Zgodnie z w/w umową oraz przesłanym do IZ w dniu 07.01.2026 r. wykazem lokalizacji, od stycznia 2026 r. na 10 wybranych wiat przystankowych przez zamawiającego, czyli MOPR w Lublinie, zostały rozwieszony plakaty na temat rodzicielstwa zastępczego z hasłem „Rodzina zastępcza – bezpieczny przystanek”. Na plakacie znajduje się praca plastyczna dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej na terenie Miasta Lublin. Wykonawca potwierdził montaż plakatów we wszystkich wskazanych

lokalizacjach. W dniu 23.12.2025 r. otrzymano decyzję Zarządu Dróg i Transportu Miejskiego w Lublinie na umieszczenie w/w 10 plakatów na wybranych pasach drogi.

W dniu 05.12.2025 r. umieszczono w Bazie Konkurencyjności Zapytanie ofertowe na realizację zadania nr 7 Kampania rodzin zastępczych - produkcja spotu społecznego promującego rodziny zastępcze pn. "Rodzina zastępcza - szansa dla dziecka". Zostały złożone 2 oferty. Po wybraniu najkorzystniejszej oferty (złożonej przez Telewizją Polską S.A. Oddział terenowy w Lublinie), w dniu 15.12.2025 r. została podpisana umowa z Wykonawcą na realizację usługi dotyczącej produkcji spotu promującego rodziny zastępcze. Spot został wyprodukowany i przekazany Beneficjentowi do dnia 29.12.2025 r. W dniu 21.01.2026 r. została podpisana umowa z Telewizją Polską S.A. Oddział terenowy w Lublinie na emisję spotu telewizyjnego. Spot promujący rodziny zastępcze jest emitowany w TVP3 Oddział w Lublinie w przedziale czasowym "prime time". Zgodnie z umową łączna ilość emitowanych spotów wyniesie co najmniej 200 emisji, do 31.10.2027 r.

Informacje na temat dzieci z uregulowaną sytuacją prawną

Do Ośrodka Adopcyjnego w Lublinie przekazano informację na temat 26 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. W informacjach tych uwzględniono opinię dotyczącą charakteru więzi łączącej dziecko z aktualnym opiekunem.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych z rodzinami zastępczymi oraz wychowankami umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej

W roku 2025 pracownicy socjalni Sekcji ds. wsparcia rodzin zastępczych prowadzili systematyczną pracę socjalną z rodzinami zastępczymi oraz wychowankami umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej. Pracownicy socjalni przeprowadzali również wywiady środowiskowe z rodzinami zastępczymi, które ubiegały się o świadczenia z ustawy o pomocy społecznej oraz z kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

W okresie sprawozdawczym pracownicy socjalni pracowali z **202 rodzinami** zastępczymi, w których umieszczonych było **245 dzieci** (w tym pełnoletni wychowankowie, pozostający w rodzinie zastępczej). Odbyli **715 wizyt** w środowisku. Uczestniczyli w 331 spotkaniach, w czasie których dokonywano ocen sytuacji dzieci oraz w 35 spotkaniach, na których dokonywano ocen funkcjonowania rodzin zastępczych (na potrzeby tych ocen przygotowali lub uaktualnili 331 informacji o funkcjonowaniu dzieci w rodzinach zastępczych i 35 informacji o rodzinach zastępczych).

Zgodnie z art. 47 ust. 5 ustawy, przygotowano i przesłano do właściwych sądów 268 informacji o całokształcie sytuacji osobistej dzieci umieszczonych w rodzinach

zastępczych oraz sytuacji rodzin dzieci. Pracownicy socjalni uczestniczyli również w posiedzeniach komisji ds. kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Lublin, oraz za pobyt dzieci z terenu Miasta Lublin w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów

Zgodnie z art. 193 ust. 1 cyt. ustawy, za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości przyznanych świadczeń i dodatków, o których mowa w art. 80 ust. 1 i art. 81.

W okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. wydano łącznie **120 decyzji** (w tym: 1 decyzja na kuratora dla osoby nieobecnej) administracyjnych odstępujących od ustalania opłaty za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej Szczegółowe warunki wydawania decyzji o odstąpieniu od ustalania tej opłaty zawarte są w uchwale nr 1194/XL/2022 Rady Miasta Lublin z dnia 26 maja 2022 r., w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub zakładzie rehabilitacji leczniczej.

W celu realizacji zadania sporządzono **147** zawiadomień o wszczęciu postępowania o ustalenie opłaty za pobyt w pieczy zastępczej dziecka. Z uwagi na konieczność ustalenia adresu zamieszkania rodziców dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej prowadzony był systematyczny kontakt z rodzinami zastępczymi, stała weryfikacja w dostępnych systemach informatycznych, jak również wystąpiono z 18 wnioskami do Krajowego Rejestru Karnego i Urzędu Stanu Cywilnego.

1.7. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej

W 2025 r. w Dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej zatrudnionych było **10** koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz kierownik Sekcji. Ogółem wydatki na ich zatrudnienie wyniosły **1 038 227,16 zł**.

W okresie sprawozdawczym koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pracowali ze 184 rodzinami zastępczymi, w których umieszczonych było 334 dzieci oraz 3 rodzinnymi domami dziecka, w których umieszczonych było 20 dzieci. Odbyli 1186 wizyt środowisku. Uczestniczyli w 584 spotkaniach, w trakcie których dokonywano ocen sytuacji dzieci oraz w 61 spotkaniach, na których dokonywano ocen funkcjonowania rodzin zastępczych.

Na potrzeby tych ocen przygotowali lub uaktualnili 584 informacje o funkcjonowaniu dzieci w rodzinach zastępczych i 61 informacji o rodzinach zastępczych. Koordynatorzy sporządzali przy współpracy z rodziną zastępczą oraz asystentem rodziny (w przypadku gdy rodzice dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej byli objęci pomocą asystenta rodziny) plany pomocy dziecku oraz jego modyfikacje podczas dokonywanej oceny sytuacji dziecka.

Zgodnie z art. 47 ust. 5 ustawy, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przygotowali i przesłali do właściwych sądów **350** informacji o całokształcie sytuacji osobistej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz sytuacji rodzin dzieci.

W ujęciu merytorycznym bieżąca praca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z rodzinami zastępczymi polegała, między innymi na:

- 1) rozpoznawaniu sytuacji i potrzeb dzieci przebywających w rodzinach zastępczych,
- 2) rozpoznawaniu i ocenie jakości wykonywania przez opiekunów zastępczych zadań wynikających ze sprawowanej funkcji,
- 3) motywowaniu i kierowaniu opiekunów zastępczych do skorzystania ze specjalistycznej pomocy (poradni psychologiczno-pedagogicznych, poradni logopedycznych, poradni specjalistycznych i rodzinnych, placówek wsparcia dziennego, ośrodków medycznych, fundacji i stowarzyszeń, punktu konsultacyjno-doradczego działającego w MOPR w Lublinie itp.) w celu wsparcia rodziny w zapewnieniu dzieciom odpowiednich warunków do rozwoju,
- 4) poszukiwaniu pomocy w nauce dla dzieci poprzez kontakt ze świetlicami, wolontariuszami organizacji pozarządowych, poprzez motywowanie opiekunów do zapewnienia dzieciom korepetycji lub udziału w zajęciach wyrównawczych,
- 5) motywowaniu, w wyjątkowych przypadkach, opiekunów zastępczych do zmiany placówek edukacyjnych dzieci na takie, które w sposób optymalny odpowiadałyby ich specjalnym potrzebom,
- 6) motywowaniu dzieci do rozwijania zainteresowań,
- 7) występowaniu do szkół z wnioskami o nadesłanie opinii o sytuacji szkolnej i wychowawczej dzieci oraz informacji o współpracy opiekunów zastępczych z placówkami edukacyjnymi,
- 8) nawiązywaniu kontaktu z jego rodzicami biologicznymi w celu całościowego poznania sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 9) udzielaniu pomocy w sytuacjach trudności wychowawczych sprawianych przez wychowanków,

- 10) udzielaniu wsparcia dorosłym wychowankom rodzin zastępczych, którzy zamieszkują wspólnie z rodzinami zastępczymi objętymi pracą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z racji opieki nad innymi małoletnimi dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej,
- 11) udzielaniu pomocy usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych poprzez pokierowanie ich do odpowiednich instytucji,
- 12) czynnym udziale w realizacji projektu „Rodzina zastępcza – szansa dla dziecka”,
- 13) podejmowaniu działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, przygotowywaniu i prowadzeniu dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną zastępczą.

Zgodnie z art. 77 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej koordynator rodzinnej pieczy zastępczej jest obowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności przez udział w szkoleniach i poprzez samokształcenie. W roku 2025 szkoleniami objęto 10 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Tematykę poszczególnych szkoleń przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Podwyższanie kwalifikacji zawodowych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w 2025 roku

Lp.	Tematyka szkoleń, konferencji oraz warsztatów	Liczba koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej
1	„Responsywny opiekun zastępczy szansą dla dziecka w pieczy zastępczej”	1 koordynator
2	„Wsparcie dziecka z syndromem FASD”- Fundacja EY	2 koordynatorów
3	„Dysocjacja – zdrowy mechanizm czy zaburzenie?”	1 koordynator
4	„Wpływ traumy relacyjnej na funkcjonowanie dziecka wychowywanego poza rodziną biologiczną”	2 koordynatorów
5	„Szkolenie z pierwszej pomocy”	10 koordynatorów
6	Otwarta Grupa Superwizyjna dla Profesjonalistów „Dziecko Krzywdzone”	3 koordynatorów
7	Terapia skoncentrowana na rozwiązaniach	1 koordynator

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

2. Rodzinna piecza zastępcza realizowana w innych powiatach

Zgodnie z art. 191 cyt. ustawy, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej w innym powiecie. Podstawę zwrotu wydatków stanowi porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz

warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego opiekę i wychowanie oraz kosztów objęcia rodziny zastępczej opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Miasto Lublin w skali całego 2025 roku poniosło wydatki związane z refundacją wypłaconych świadczeń dla **115 dzieci**, które przebywały w rodzinnej formie pieczy zastępczej na terenie innych powiatów – w 85 rodzinach zastępczych (na mocy porozumień zawartych z 27 powiatami). W 2025 roku wydatki na ten cel wynosiły **2 534 740,68 zł**¹⁰

W powyższej kwocie zawierają się wydatki w wysokości: 2 259 195,46 zł – świadczenia w ramach systemu pieczy zastępczej – na pokrycie kosztów utrzymania dzieci, wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych, osób zatrudnionych do pomocy i osób prowadzących rodzinny dom dziecka; 275 545,22 zł – wydatki na pokrycie kosztów koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (środki finansowe przekazane dla 20 powiatów).

Tabela 10. Lubelskie dzieci pod opieką zastępczą świadczoną na terenie innych powiatów w 2025 roku

Lp.	Powiat	Liczba rodzin na terenie innych powiatów	Liczba dzieci lubelskich na terenie innych powiatów	Oplata gminy	Oplata powiatu	Wydatki (koszt utrzymania dzieci lubelskich na terenie innych powiatów)
1	Miasto Biała Podlaska	1	1	24 607,51	24 607,59	49 215,10
2	Biłgorajski	2	2	7 281,60	34 206,78	41 488,38
3	Miasto Chełm	1	1	19 788,64	19 788,77	39 577,41
4	Chełmski	2	4	13 217,45	42 321,64	55 539,09
5	Częstochowski	1	1	7 973,90	7 973,95	15 947,85
6	Miasto Gdańsk	1	1	9 102,00	9 102,00	18 204,00
7	Hrubieszowski	1	4	2 723,58	24 512,30	27 235,88
8	Janowski	3	4	55 928,69	88 675,95	144 604,64
9	Jasielski	1	1	10 649,73	10 649,78	21 299,51
10	Kraśnicki	6	10	124 905,63	133 168,88	258 074,51
11	Miasto Kalisz	1	1	6 312,00	6 312,00	12 624,00
12	Kołobrzeski	1	1	9 102,00	9 102,00	18 204,00
13	Kościański	1	1	0,00	72 173,58	72 173,58
14	Leski	1	2	19 426,93	57 683,19	77 110,12
15	Lubartowski	7	9	33 010,34	112 649,73	145 660,07
	zwrot			-166,87	-1 501,83	-1 668,70
16	Lubelski	28	37	250 207,33	421 424,64	671 631,97
	zwrot			-917,00	-917,00	-1 834,00
17	Łęczyński	8	13	63 334,25	179 354,73	242 688,98
18	Łukowski	1	1	2 202,89	19 826,56	22 029,45

¹⁰ W tym wydatki na wynagrodzenie dla rodzin zastępczych zawodowych, rodzinne domy dziecka, rodziny pomocowe oraz osoby zatrudnione do pomocy przy sprawozdaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich oraz koszty koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

19	Opolski	2	4	75 296,86	75 297,11	150 593,97
20	Puławski	4	4	39 048,99	39 049,13	78 098,12
	zwrot			-1 905,22	-1 905,23	-3 810,45
21	Świdnicki	5	6	81 841,88	81 841,91	163 683,79
	zwrot			-501,00	-501,00	-1 002,00
22	Staszowski	1	1	11 274,34	11 274,42	22 548,76
23	Starogardzki	1	1	2 436,75	21 931,38	24 368,13
24	Warszawa Miasto Stołeczne	1	1	9 102,00	9 102,00	18 204,00
25	Wielicki	1	1	0,00	94 750,67	94 750,67
26	Wołomiński	2	2	11 668,66	27 627,19	39 295,85
27	Zamojski	1	1	0,00	18 204,00	18 204,00
Razem:		85	115	886 953,86	1 647 786,82	2 534 740,68

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Wśród dzieci, za które Miasto Lublin ponosiło odpłatność w 2025 roku było **1 dziecko cudzoziemskie**, które przebywało w niezawodowej rodzinie zastępczej na terenie powiatu lubartowskiego, wysokość wydatków stanowiła kwota **18 204,00 zł** (12 świadczeń) Środki na ten cel pochodziły z budżetu państwa.

3. Instytucjonalna piecza zastępcza

Zgodnie z art. 93 ustawy, instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;
- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

3.1. Placówki opiekuńczo–wychowawcze funkcjonujące na terenie Miasta Lublin

Placówkę opiekuńczo-wychowawczą prowadzi powiat lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania. Prowadzenie regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego należy do zadań samorządu województwa.

Instytucjonalna piecza zastępcza na terenie Miasta Lublin jest sprawowana w formie placówki opiekuńczo-wychowawczej.¹¹

¹¹ Art. 93 ust. 4 ustawy: „Placówka opiekuńczo-wychowawcza:

- 1) zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;
- 2) realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;
- 3) umożliwi kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej;
- 4) podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny;
- 5) zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;
- 6) obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi;
- 7) zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.”

Wszystkie typy placówek opiekuńczo - wychowawczych wykonują powyższe zadania, ponadto placówki typu interwencyjnego, specjalistyczno – terapeutycznego, rodzinnego realizują dodatkowe zadania opisane w dalszej części przypisu.

Zgodnie z art. 101 ustawy, placówka opiekuńczo-wychowawcza może być prowadzona, jako placówka opiekuńczo-wychowawcza typu:

- socjalizacyjnego;
- interwencyjnego¹²;
- specjalistyczno–terapeutycznego¹³;
- rodzinnego¹⁴.

Placówka opiekuńczo–wychowawcza może łączyć zadania placówek typu socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistyczno–terapeutycznego.

W 2025 roku w Lublinie funkcjonowało **19 placówek opiekuńczo–wychowawczych**.

Były to:

- 1) 3 placówki typu socjalizacyjnego,
- 2) 2 placówki typu rodzinnego,
- 3) 12 placówek łączących funkcję placówki typu socjalizacyjnego i interwencyjnego,
- 4) 1 placówka typu interwencyjnego
- 5) 1 placówka typu specjalistyczno-terapeutycznego.

Miasto Lublin według stanu na dzień 31.12.2025 r. prowadziło 16 placówek (1 socjalizacyjną, 1 interwencyjną, 1 rodzinną, 12 łączących funkcję socjalizacyjną i interwencyjną, 1 specjalistyczno-terapeutyczną). Na podstawie umowy zlecającej podmiotom pozarządowym ich prowadzenie, działały 3 placówki: 2 placówki socjalizacyjne (Dom Młodzieży SOS nr 1 i Dom Młodzieży SOS nr 2) i 1 placówka typu rodzinnego (Rodzinny Dom im. św. Dominika).

Umowy zlecające prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych zawarte są na okres od dnia 1 kwietnia 2023 roku do 31 marca 2028 roku.

¹²**Art.103.** „Zadaniem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego jest doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia dziecku opieki”

¹³**Art. 105.** „Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu specjalistyczno-terapeutycznego sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności:

- 1) legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii;
- 3) wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych.”

¹⁴**Art. 102.** „Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego:

- 1) wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się;
- 2) umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu;
- 3) współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny.”

Placówki opiekuńczo-wychowawcze dysponowały łącznie 242 miejscami. W ciągu 2025 roku umieszczonych było w nich 279 dzieci (w tym 238 dzieci w placówkach prowadzonych przez Miasto Lublin), z których 55 pochodziło spoza Lublina.

Comiesięcznie przekazywano do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie informacje o liczbie wolnych miejsc w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących w Lublinie.

W 2025 roku wysokość dofinansowania funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych działających na zlecenie Miasta Lublin wyniosła **2 082 947,20 zł** (w tym, **1 048 696,90 zł** dofinansowanie wydatków na utrzymanie 20 dzieci pochodzących z innych powiatów).

Wyplata dodatków motywacyjnych dla pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych

W dniu 19 czerwca 2024 roku Rada Ministrów podjęła uchwałę nr 63 (M. P. z 2024 r. poz. 504) w sprawie rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024 – 2027”. Program jest realizowany od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. Celem Programu jest dofinansowanie wynagrodzeń pracowników wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zatrudnionych na podstawie stosunku pracy m.in. przez podmioty wykonujące zadania publiczne na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego.

W okresie od stycznia do grudnia 2025 roku z tego tytułu dofinansowano wynagrodzenia 39 pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w 3 placówkach opiekuńczo-wychowawczych, realizujących zadanie publiczne na zlecenie Miasta Lublin, w łącznej wysokości **309 593,73 zł**.

Tabela 11. Placówki opiekuńczo-wychowawcze na terenie Miasta Lublin w 2025 rok

Placówki opiekuńczo – wychowawcze		Prowadzone przez Miasto Lublin				Działające na zlecenie Miasta Lublin		
		Liczba miejsc		Liczba dzieci korzystających		Liczba miejsc	Liczba dzieci korzystających	
		31.12.2025		w 2025 roku		31.12.2025	w 2025 roku	
		ogółem	w tym interwencyjnych	ogółem	w tym dzieci spoza Lublina	ogółem	ogółem	w tym dzieci spoza Lublina
opiekuńczo – wychowawcze	typu socjalizacyjnego							
	Dom dla Dzieci „Przyłądek”	14	0	18	3	-	-	-
	Dom Młodzieży SOS nr 1	-	-	-	-	14	16	13
	Dom Młodzieży SOS nr 2	-	-	-	-	14	15	7

typu rodzinnego	Rodzinny Dom Dziecka	8	0	8	0	-	-	-
	Rodzinny Dom im. św. Dominika	-	-	-	-	8	8	0
typu socjalizacyjnego i interwencyjnego	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza - Rodzinka I	14	4	18	5	-	-	-
	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza - Rodzinka II	14	4	15	0	-	-	-
	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza - Rodzinka III	12	4	19	4	-	-	-
	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza - Rodzinka IV	12	4	15	4	-	-	-
	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza - Rodzinka V	14	4	18	1	-	-	-
	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza - Rodzinka VI	12	4	13	0	-	-	-
	Dom Rodzinny Nr 1	10	1	11	4	-	-	-
	Dom Rodzinny Nr 2	14	4	18	2	-	-	-
	Dom Rodzinny Nr 3	14	1	13	0	-	-	-
	Dom Rodzinny Nr 4	12	1	13	3	-	-	-
	Dom Dziecka im. Janusza Korczaka nr 1	14	2	19	0	-	-	-
	Dom Dziecka im Janusza Korczaka nr 2	14	2	16	3	-	-	-
typu interwencyjnego	Interwencyjna Placówka opieki nad dzieckiem	14	14	25	9	-	-	-
typu specjalistyczno-terapeutyczne	Specjalistyczna Placówka dla Dzieci "Miś" w Lublinie	14	0	1	0	-	-	-
Razem placówki opiekuńczo - wychowawcze		206	49	240	38	36	39	20

W sprawie przyjęcia do placówki opiekuńczo-wychowawczej (typu socjalizacyjnego lub rodzinnego) funkcjonującej na terenie Lublina dziecka pochodzącego z terenu innego powiatu oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na utrzymanie dziecka w placówce zawierane są porozumienia między Miastem Lublin a właściwym powiatem. Łączna kwota zobowiązań powiatów na rzecz Miasta Lublin za 2025 rok wynikająca z realizacji porozumień wyniosła **2 382 962,19 zł**.

Zobowiązania powiatów na rzecz Miasta Lublin z tytułu wydatków na utrzymanie dzieci z nich pochodzących, a przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

realizujących zadania interwencyjne funkcjonujących w Lublinie w 2025 roku wyniosły **800 474,08 zł.**

W ciągu całego 2025 roku w 12 placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Lublinie przebywało 55 dzieci pochodzących z 20 powiatów, w tym 9 dzieci cudzoziemskich (8 dzieci pochodzenia ukraińskiego, które znalazły się na terytorium Polski z powodu działań wojennych w Ukrainie i 1 dziecko z Uzbekistanu, które również przybyło do Polski po wybuchu wojny na Ukrainie). Na utrzymanie 8 dzieci pochodzenia ukraińskiego, umieszczonych w 5 placówkach opiekuńczo-wychowawczych, wydatkowano kwotę **336 697,86 zł.** Środki na ich utrzymanie pochodziły z budżetu państwa.

Tabela 12. Dzieci z innych powiatów przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta Lublin w 2025 roku

Ip.	powiat	placówki prowadzone przez Miasto Lublin										placówki działające na zlecenie Miasta Lublin		Łącznie
		Pl.O-W Rodz. I	Pl.O-W Rodz. III	Pl.O-W Rodz. IV	Pl.O-W Rodz. V	Dom Rodz. Nr 1	Dom Rodz. Nr 2	Dom Rodz. Nr 4	Dom Dziecka im Janusza Korczaka nr 2	Dom dla Dzieci "Przyłądek"	Interwencyj na Placówka Opieki nad Dzieckiem	Dom Młodzieży SOS nr 1	Dom Młodzieży SOS nr 2	
1	lubelski	1	2							3	3	1	1	8
2	Biała Podlaska												1	1
3	biłgorajski											1	1	2
4	ciechanowski												1	1
5	grodziski											1	1	2
6	grójecki											2	1	3
7	hrubieszowski										1	2	1	4
8	Katowice											1		1
9	lipski	1												1
10	lubartowski			1							1			2
11	łukowski											1		1
12	nowosolski											3		3
13	pułtuski										1			1
14	radomski		1											1
15	radzyński					3								3
16	rycki						1		1					2
17	świdnicki	2	1	1	1			3				1		9
18	włodawski										1			1
19	Ukraina	1		2		1			2		2			8
20	Uzbekistan						1							1
Razem		5	4	4	1	4	2	3	3	3	9	13	7	55
		38										20		

*3 dzieci z powiatu lubelskiego w okresie sprawozdawczym zostało przeniesionych pomiędzy placówkami

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Pracownicy Sekcji ds. placówek opiekuńczo-wychowawczych i wsparcia dziennego brali udział w **39** ocenach sytuacji dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz uczestniczyli w **76** posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji

dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo–wychowawczych, typu socjalizacyjnego i interwencyjnego, funkcjonujących w Lublinie na których dokonano **319** ocen.

Dochodzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci pochodzących z Lublina przebywających w placówkach opiekuńczo–wychowawczych w Lublinie lub na terenie innych powiatów

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (art. 38 ust. 2) nakłada na Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie obowiązek dochodzenia świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci, które ponad rok przebywają w pieczy zastępczej. W 2025 roku pracownicy Sekcji ds. placówek opiekuńczo-wychowawczych i wsparcia dziennego przygotowali łącznie **20** pozwów, które Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie wniósł do Sądu, o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci pochodzących z Lublina i przebywających w placówkach opiekuńczo–wychowawczych w Lublinie lub na terenie innych powiatów.

Realizacja Programu 800+

W związku z wejściem w życie w dniu 1 stycznia 2022 roku zmian do ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, powiaty zajmowały się obsługą dodatków do 31 maja 2022 roku. Od czerwca 2022 roku realizacją Programu zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W 2025 roku realizacja programu przez pracowników Sekcji ograniczyła się do wydawania na wnioski dyrektora zaświadczeń o dzieciach uprawnionych do otrzymania świadczenia. Pracownicy Sekcji wydali łącznie 46 zaświadczeń potwierdzających uprawnienia do świadczenia na dzieci przebywające w lubelskich placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Realizacja Świadczenia „Dobry start”

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2021 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, świadczenie dobry start (300 zł) przysługuje raz w roku w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia przez dziecko lub osobę uczącą się 20 roku życia; lub przez dziecko lub osobę uczącą się 24 roku życia w przypadku osób legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności. Od 2021 roku przyznawaniem i wypłatą świadczeń w ramach programu zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W 2025 roku realizacja programu przez pracowników Sekcji ograniczyła się do wydawania na wnioski dyrektora zaświadczeń o osobach uprawnionych do otrzymania

świadczenia. Pracownicy Sekcji wydali łącznie 23 zaświadczenia potwierdzające uprawnienia do świadczenia Dobry start dla dzieci i osób pełnoletnich przebywających w lubelskich placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu specjalistyczno-terapeutycznego

Ze względu na małą liczbę placówek opiekuńczo-wychowawczych typu specjalistyczno-terapeutycznego na terenie Polski i wiążące się z tym trudności w umieszczaniu w tego typu placówkach dzieci z niepełnosprawnościami, wymagających specjalistycznej opieki, w 2025 r. na terenie Miasta Lublin została utworzona placówka opiekuńczo-wychowawcza typu specjalistyczno-terapeutycznego. Decyzją z dnia 20 października 2025 r., znak: PS-II.9423.3.2.2025 Wojewoda Lubelski wydał zezwolenie Gminie Lublin – miastu na prawach powiatu na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu specjalistyczno-terapeutycznego pn. Specjalistyczna Placówka dla Dzieci „Miś”. W dniu 23 października 2025 r. Rada Miasta Lublin podjęła uchwałę 438/XIV/2025 w sprawie utworzenia ww. placówki opiekuńczo-wychowawczej i nadania jej statutu. Uchwała weszła w życie w dniu 12 listopada 2025 r. Placówka przeznaczona jest dla wychowanków o indywidualnych potrzebach wymagających stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii oraz wychowanków wymagających wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych.

W 2025 r. od 30 grudnia w ww. placówce przebywało jedno dziecko. Kolejne dzieci zostaną umieszczone po zmianie postanowień sadu.

3.2. Koszty utrzymania dziecka w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej

Średnie miesięczne¹⁵ wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej ustala starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca danego roku.

Na podstawie informacji złożonych przez dyrektorów i głównych księgowych poszczególnych placówek, wyliczona została w 2025 roku wysokość średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących w Lublinie.

¹⁵ Zgodnie z obowiązującym od 1 stycznia 2012 roku określeniem zawartym w art. 196 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej stanowi kwota rocznych wydatków przeznaczonych na działalność tej placówki wynikająca z utrzymania dzieci z poprzedniego roku kalendarzowego, bez wydatków inwestycyjnych, powiększona o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzielona przez liczbę miejsc w placówce, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby dzieci w poszczególnych miesiącach poprzedniego roku kalendarzowego.

Przygotowane zostało zarządzenie nr 98/3/2025 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 20 marca 2025 roku, zgodnie z którym średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w 2025 roku wynosiły:

- Dom Dziecka im. Janusza Korczaka nr 1 – 9 599,64 zł;
- Dom Dziecka im. Janusza Korczaka nr 2 – 9 155,67 zł;
- Interwencyjna Placówka Opieki nad Dzieckiem – 10 408,61 zł;
- Dom dla Dzieci „Przyłądek” – 8 580,62 zł;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka I – 7 223,43 zł;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka II – 6 761,37 zł;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka III – 7 207,87 zł;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka IV – 8 121,8 zł;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka V – 6 948,71 zł;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka VI – 7 227,93 zł;
- Dom Rodzinny Nr 1 – 9 777,53 zł;
- Dom Rodzinny Nr 2 – 8 456,04 zł;
- Dom Rodzinny Nr 3 – 8 172,82 zł;
- Dom Rodzinny Nr 4 – 10 632,59 zł;
- Rodzinny Dom Dziecka – 5 993,54 zł;
- Rodzinny Dom im. św. Dominika – 4 160,63 zł;
- Dom Młodzieży SOS nr 1 – 6 502,62 zł;
- Dom Młodzieży SOS nr 2 – 6 503,68 zł.

Zarządzenie ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego z dnia 25 marca 2025 roku pod poz. 1711 rozesłano do placówek w Lublinie i do powiatów, z terenu których dzieci przebywały w placówkach na terenie Miasta Lublin.

Kwota odpowiadająca średnim miesięcznym wydatkom przeznaczonym na utrzymanie dziecka w placówce jest podstawą wzajemnych rozliczeń finansowych między powiatem pochodzenia dziecka a powiatem, na terenie którego dziecko przebywa w placówce, a także stanowi podstawę ustalania opłaty za pobyt dziecka w placówce, ponoszonej przez rodziców.

Koszt utrzymania w placówce opiekuńczo-wychowawczej pn. Specjalistyczna Placówka dla Dzieci „Miś” został ustalony na poziomie średniej wojewódzkiej kwoty średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka dla placówek funkcjonujących na terenie województwa lubelskiego i wyniósł: **8 172,34 zł.**

Odpłatność rodziców za pobyt dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 193 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej opłatę ponoszą, w wysokości średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka w tej placówce, rodzice dziecka. Opłatę w drodze decyzji administracyjnej ustala Starosta Powiatu, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.

W stosunku do rodziców zobowiązanych do opłaty za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej Prezydent Miasta Lublin, na ich wniosek lub z urzędu, może odstąpić od ustalenia opłaty. Szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty, określała uchwała nr 1194/XL/2022 Rady Miasta Lublin z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub zakładzie rehabilitacji leczniczej.

W zakończonych przez pracowników Sekcji w 2025 roku sprawach dotyczących opłaty rodziców za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej wydano łącznie **64** decyzje, na mocy których odstąpiono od ustalenia rodzicom opłaty za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej od dnia umieszczenia do zakończenia pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W 2025 roku kontynuowano postępowanie windykacyjne w ramach procedury postępowania w zakresie windykacji należności budżetowych MOPR w Lublinie w stosunku do 1 rodzica, któremu w 2022 roku wydano decyzję naliczającą odpłatność za pobyt dziecka. Na dzień 31.12.2025 r. kwota zaległości wynosi: **29 805,65** zł.

4. Instytucjonalna piecza zastępcza realizowana w innych powiatach

W przypadku braku możliwości umieszczenia dziecka pochodzącego z Lublina w placówce na terenie Miasta Lublin, podejmowane są działania zmierzające do umieszczenia go w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej funkcjonującej na terenie innego powiatu. W okresie sprawozdawczym w placówkach na terenie 12 powiatów przebywało **31** dzieci pochodzących z Lublina, w tym 12 dzieci w Regionalnych Placówkach Opiekuńczo-Terapeutycznych w Dębnie, Ignatkach-Osiedle, Jarosławiu i Rzeszowie.

Zasady dotyczące pobytu dzieci pochodzących z Miasta Lublin a umieszczonych w placówkach opiekuńczo–wychowawczych zlokalizowanych na terenie innych powiatów oraz wydatków na ich utrzymanie określone są w drodze porozumień zawieranych między powiatami lub samorządami województw a Miastem Lublin.

Tabela 13. Dzieci pochodzące z Lublina przebywające w placówkach opiekuńczo–wychowawczych poza Lublinem w 2025 roku

Lp.	Powiat	Placówka	Liczba dzieci		Wydatki Miasta Lublin przeznaczone na utrzymanie dzieci (w zł)
			w 2025 roku	w dniu 31.12.2025 r.	
1.	Białostocki - woj. podlaskie	Regionalna Placówka Opiekuńczo – Terapeutyczna w Ignatkach-Osiedle	4	3	838 502,41
2.	Biłgorajski	Rodziny SOS VI	1	1	66 700,00
		Rodziny SOS VII	1	0	61 100,00
3.	Krasnostawski	Placówka Rodzinna im. s. Longiny Trudzińskiej w Tuligłowach	1	1	76 375,27
4.	Kraśnicki	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Rodzina SOS IX w Kraśniku	1	1	66 700,00
		Rodzinny Dom Dziecka w Kraśniku	3	0	136 849,11
5.	Myśliborski – woj. Zachodniopomorskie	Regionalna Placówka Opiekuńczo – Terapeutyczna w Dębnie	1	1	172 633,40
6.	Opatowski	Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu specjalistyczno-terapeutycznego w Opatowie	1	1	144 046,00
7.	Jarosławski woj. Podkarpackie	Regionalna Placówka Opiekuńczo – Terapeutyczna w Jarosławiu	4	4	556 655,64
8.	Rzeszów woj. Podkarpackie	Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna „Tęczowy Domek”	3	3	449 444,52
9.	Miasto Siedlce	Wioska Dziecięca SOS w Siedlcach Rodzina 14	3	3	198 600,00
		Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa w Siedlcach	1	0	66 200,00
		Dom Dziecka "Dom pod Dębami"	4	4	481 570,96
10.	Zamość	Dom Dziecka w Zamościu	1	0	49 826,71

11.	Kielce	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom dla Dzieci”	1	0	5 203,00
12.	Puławy	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 3	1	1	110 415,00
	12 powiatów	16 placówek	31	23	3 480 822,02

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Zobowiązania Miasta Lublin w 2025 roku z tytułu pobytu dzieci z Lublina w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych funkcjonujących poza Lublinem wyniosły łącznie **3 480 822,02 zł.**

5. Potrzeby i rekomendacje w zakresie systemu pieczy zastępczej

Celem rozwijania systemu pieczy zastępczej jest zapewnienie dzieciom pozbawionym właściwej opieki rodzicielskiej miejsc w pieczy zastępczej. Należy zmierzać do tego, by dzieci poniżej 10 roku życia były umieszczane w pieczy rodzinnej. Wzrastające potrzeby w tym zakresie wskazują na celowość pozyskiwania kandydatów do pełnienia roli opiekunów zastępczych. Istotne jest także kontynuowanie i rozwijanie zadań zmierzających do udzielenia szerokiego wsparcia istniejącym rodzinom zastępczym i umieszczonych w nim dzieciom.

W celu pozyskania kandydatów na rodziny zastępcze należy kontynuować akcje promujące rodzicielstwo zastępcze. W miarę możliwości budżetowych Miasta należy podnosić wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka, gdyż działanie to motywuje i umożliwia pozyskanie większej liczby kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka zgodnie z postulatem deinstytucjonalizacji.

W grudniu 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie złożył wniosek o dofinansowanie projektu „Rodzina zastępcza – szansa dla dziecka” w ramach programu: Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Projekt ten realizowany jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie od października 2025 r. Celem głównym projektu jest wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej w Lublinie poprzez kompleksowe działania na rzecz poprawy funkcjonowania systemu pieczy zastępczej. Realizacja celu głównego jest odpowiedzią na problemy wynikające z niedoboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz na potrzeby związane z procesem deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej. Projekt przyczyni się do integracji społecznej oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób przebywających w pieczy zastępczej.

Realizacja projektu zwiększy świadomość społeczną na temat rodzicielstwa zastępczego i przyczyni się do wzrostu liczby rodzin zastępczych. Ponadto podejmowane

działania przyczynią się do poprawy warunków funkcjonowania tych rodzin, co w konsekwencji może zmniejszyć liczbę dzieci pozostających w instytucjach opiekuńczych.

Zgodnie z art. 51 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodziny zastępcze zawodowe są zobowiązane do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji, w szczególności przez udział w szkoleniach z wykorzystaniem możliwości finansowania ze środków pozabudżetowych. Biorąc pod uwagę zgłaszane przez rodziny zastępcze zapotrzebowanie na konkretne szkolenia będą one realizowane w latach kolejnych w miarę możliwości kadrowych i finansowych Miasta Lublin.

Obecnie, zgodnie z zapisami ustawy zabezpieczone są potrzeby rodzin zastępczych zawodowych, w zakresie korzystania z usług rodziny pomocowej, jak również osoby do pomocy przy pracach gospodarskich i w opiece nad dziećmi, w przypadku umieszczenia w rodzinie zastępczej powyżej 3 dzieci. W kolejnych latach, z uwagi na rosnące zainteresowanie tymi formami wsparcia, należy spodziewać się, iż liczba zawieranych umów ulegnie zwiększeniu. Będzie się to wiązać z wyższymi kosztami obsługi tego zadania, co zostanie uwzględnione w planie budżetu w kolejnych latach.

Należy podkreślić, iż funkcja koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej jest istotną formą wspierania rodzin zastępczych. Dostrzegając zasadność kontynuowania i intensyfikacji pracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, w budżecie Miasta przewidziano na rok 2026 środki na zatrudnienie 10 koordynatorów. Zgodnie z zapisami ustawy, maksymalna liczba rodzin zastępczych, które mogą zostać objęte w tym samym czasie wsparciem 10 koordynatorów wynosi 150. W perspektywie kolejnych lat, może pojawić się potrzeba zwiększenia liczby zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, w tym celu należy systematycznie pozyskiwać dodatkowe środki finansowe ze szczególnym uwzględnieniem programów rządowych. Zasadne jest kontynuowanie działań na rzecz zapewnienia koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej możliwości systematycznego podnoszenia kwalifikacji.

Za najważniejsze potrzeby w zakresie funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych należy uznać:

- systematyczne zapewnianie lub organizowanie różnorodnych form aktywności, stymulujących wszechstronny rozwój wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- zwrócenie szczególnej uwagi na współpracę z Sądem w zakresie:
 - przyspieszenia procedur normowania statusu prawnego dzieci,
 - właściwego określania placówek, w których mają być umieszczone dzieci,

- doprowadzania dzieci do wskazanych przez MOPR placówek,
- kontynuowania bezpośredniej współpracy z kuratorami sądowymi.

Rok 2025 okazał się bardzo korzystny w kontekście rozwoju systemu pieczy zastępczej w Lublinie. Powstało 5 nowych rodzin zastępczych zawodowych, otworzono nową placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjno-terapeutycznego. Jest to pierwsza tego typu placówka opiekuńczo-wychowawcza w mieście. Potrzeba jej utworzenia była wielokrotnie sygnalizowana w trzyletnich Programach Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na Terenie Miasta Lublin, jak również Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2021-2030.

Za sukces należy uznać także podjęcie realizacji projektu „Rodzina zastępcza – szansa dla dziecka” który doprowadzi do zwiększenia liczby rodzin zastępczych zawodowych i poprawy warunków ich funkcjonowania.

III. USAMODZIELNIENIA

1. Osoby w procesie usamodzielnienia

Zgodnie z art. 140 ust. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, zwanej dalej „osobą usamodzielnianą”, przyznaje się pomoc na:

- kontynuowanie nauki,
- usamodzielnienie,
- zagospodarowanie.

Ponadto udziela się pomocy w uzyskaniu:

- odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- zatrudnienia.

Pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w roku 2025 r. znajdowało się łącznie **521** usamodzielnianych wychowanków, z czego:

- 323 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej¹⁶,
- 198 wychowanków z 59 placówek¹⁷

Spośród **521** osób, w stosunku do których wszczęto proces usamodzielnienia, na dzień 31 grudnia 2026 r.:

- 186 osób pozostaje w pieczy zastępczej (137 osób w rodzinach zastępczych i 49 osób w placówkach),
- 335 osób opuściło rodzinę zastępczą lub placówkę (186 wychowanków z rodzin zastępczych, 149 wychowanków z placówek).

W 2025 roku proces usamodzielnienia rozpoczęło łącznie 55 osób (tzn. osobom tym został wskazany opiekun usamodzielnienia), z tego:

- 32 wychowanków rodzin zastępczych,
- 23 wychowanków placówek.

Wychowankowie wspólnie z opiekunami usamodzielnienia opracowali **73 indywidualne programy usamodzielnienia** (28 z placówek, 45 z rodzin zastępczych).

¹⁶ Uwzględniono wychowanków zarówno pochodzących, osiedlających się, jak i zamieszkujących w Mieście Lublin.

¹⁷ W tym wychowankowie z placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz wychowankowie z placówek, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej (tj. zakładu poprawczego, schroniska dla nieletnich, młodzieżowego ośrodka socjoterapii zapewniającego całodobową opiekę i młodzieżowego ośrodka wychowawczego).

W 2025 roku **84 osoby** po osiągnięciu pełnoletności opuściły rodziny zastępcze lub placówki (54 wychowanków opuściło rodziny zastępcze oraz 30 wychowanków opuściło placówki).

Spośród **323** usamodzielniających się wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej, większość pochodzi ze spokrewnionych rodzin zastępczych (226 osób). Z rodzin zastępczych niezawodowych pochodzi 90 osób, 4 osoby z zawodowych rodzin zastępczych, 2 osoby z rodzinnego domu dziecka, a 1 osoba ze specjalistycznej rodziny zastępczej.

Spośród **198** będących w procesie usamodzielnienia wychowanków z 59 placówek, najwięcej osób – 171, to wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych typu: socjalizacyjnego, rodzinnego i interwencyjnego (z 40 placówek, w tym 18 w Lublinie). Kolejną grupą są wychowankowie opuszczający młodzieżowe ośrodki wychowawcze. W 2025 roku usamodzielniali się wychowankowie z 16 młodzieżowych ośrodków wychowawczych (24 osoby). Pozostali wychowankowie rekrutowali się z 3 zakładów poprawczych (3 osoby).

W 2025 roku **466 osób posiadało zatwierdzone indywidualne programy usamodzielnienia** (291 osób to wychowankowie rodzin zastępczych, 175 osób (to wychowankowie placówek). Liczba indywidualnych programów usamodzielnienia zrealizowanych pozytywnie (osoby skorzystały ze wszystkich przysługujących form pomocy oraz dokonały oceny końcowej procesu usamodzielnienia) – 51 (32 z rodzin zastępczych, 19 z placówek).

2. Świadczenia wypłacone w ramach wsparcia w usamodzielnieniu

W 2025 roku **156 osobom usamodzielnianym** (46,57% ogółu usamodzielnianych, którzy opuścili rodziny zastępcze lub placówki) przyznano decyzją przynajmniej jedno świadczenie w ramach pomocy w usamodzielnieniu, z tego:

- **94 osobom z rodzin zastępczych** (50,54% ogółu usamodzielnianych wychowanków, którzy opuścili rodziny zastępcze),
- **62 osobom z placówek** (41,61% ogółu usamodzielnianych wychowanków, którzy opuścili placówki).

Łącznie wydatki na świadczenia dla usamodzielniających się wychowanków, tj. pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, na zagospodarowanie w formie rzeczowej i usamodzielnienie, wyniosły w 2025 roku **1 188 108,69 zł**.

W 2025 r. wychowankowie rodzin zastępczych i placówek złożyli **333 wnioski**, z tego 217 o udzielenie pomocy finansowej. Pozostałe wnioski dotyczyły pomocy w uzyskaniu

odpowiednich warunków mieszkaniowych (w tym w mieszkaniach treningowych). Wydano łącznie **405 decyzji**, w tym 154 decyzje dotyczące mieszkań treningowych, 217 decyzji o przyznaniu świadczenia, 3 decyzje odmawiające przyznania pomocy na usamodzielnienie lub zagospodarowanie, 6 zawieszających pomoc na kontynuowanie nauki, 13 uchylających pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, a 12 ustalających wysokość nienależnie pobranych świadczeń.

Tabela 14. Świadczenia wypłacone w ramach wsparcia w usamodzielnieniu w 2025 r.

Rodzaj Świadczenia (pieniężnego)	Osoby usamodzielniane					
	z rodzinnej pieczy zastępczej			z placówek		
	Liczba		Kwota	Liczba		Kwota
	świadczeń wypłaconych	osób		świadczeń wypłaconych	osób	
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	32	32	197 382,00	22	22	208 084,00
				z tego osoby, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej		
				2	2	8 264,00
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	548	67	411 262,79	303	41	225 977,90
				z tego osoby, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej		
				14	3	8 471,10
Pomoc na zagospodarowanie	37	37	90 874,00	24	24	54 528,00
				z tego osoby, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej		
				0	0	0
Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia	X	1	X	X	5	X
Pomoc w uzyskaniu warunków mieszkaniowych	X	19	X	X	30	X
Łącznie			699 518,79	Łącznie		488 589,90
Łącznie wydatki na usamodzielnienia: 1 188 108,69 zł						

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

3. Mieszkania treningowe dla usamodzielnianych wychowanków

Bardzo ważną formą wsparcia w usamodzielnianiu wychowanków są mieszkania treningowe. Mieszkanie treningowe jest formą pomocy społecznej przygotowującą, przy wsparciu specjalistów, osoby w nich przebywające do prowadzenia niezależnego życia lub wspierającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu. W mieszkaniu treningowym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia niezależnego życia.

Podstawą przyznania wsparcia w mieszkaniu treningowym jest decyzja administracyjna, wydawana po dokonaniu ustaleń zawartych w „kontrakcie mieszkaniowym” pomiędzy podmiotem kierującym, podmiotem prowadzącym mieszkanie treningowe oraz osobą ubiegającą się o pobyt w tym mieszkaniu. W Lublinie zarówno podmiotem kierującym, jak i prowadzącym jest Miasto Lublin.

Z dniem 1 listopada 2023 r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214), która wprowadziła m.in. minimalne standardy usług i pomieszczeń w mieszkaniach treningowych¹⁸. Zmiany dotyczyły minimalnej powierzchni użytkowej, liczby osób zamieszkujących, wyposażenia, warunków mieszkalnych i sanitarnych. Mieszkania treningowe prowadzone przez Miasto Lublin zostały dostawane do minimalnych standardów wymienionych w ww. ustawie. Zmiany w ustawie wprowadziły również konieczność utworzenia i prowadzenia przez wojewodów właściwych ze względu na miejsce prowadzenia mieszkania treningowego, rejestrów takich mieszkań. Zgłoszeń do rejestru dokonuje podmiot prowadzący mieszkania treningowe, a wszelkie zmiany mają być zgłaszane do odpowiedniego wojewody w terminie 14 dni od ich powstania. Rejestr został utworzony i pierwszy raz ukazał się na stronie Lubelskiego Urzędu wojewódzkiego w miesiącu kwietniu 2024 r. Aktualnie na stronie LUW w Lublinie jest zamieszczona lista mieszkań treningowych zaktualizowana na dzień 1 stycznia 2026 r.¹⁹

Miasto Lublin w roku 2025 dysponowało **7 mieszkaniem treningowym** (25 miejsc). Złożono 56 wniosków o przyznanie, przedłużenie lub uchylenie pobytu w mieszkaniu treningowym, z czego 10 osób złożyło wniosek po raz pierwszy, a 32²⁰ wnioski dotyczyły przedłużenia pobytu, 10 wniosków dotyczyło uchylenia pobytu w mieszkaniu treningowym. Złożono również 2 wnioski o zmianę miejsca zamieszkania, 1 dotyczący prośby wycofania wniosku o przyznanie pobytu, a 1 dotyczył prośby o nienaliczanie opłat za pobyt w mieszkaniu treningowym.

W 2025 roku wydano 154 decyzje, w tym 100 decyzji ustalających lub zmieniających wysokość odpłatności za pobyt w mieszkaniu treningowym, a 54 decyzje dotyczące przyznania lub uchylenia pobytu w mieszkaniu treningowym.

¹⁸ Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 października 2023 r. w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2354).

¹⁹ <https://luwwlublinie.bip.gov.pl/wydzial-polityki-spolecznej-rejestry/rejestr-mieszkan-treningowych-i-wspomaganych.html>,

²⁰ Pobyt w mieszkaniu treningowym był przyznawany na czas określony, w kilku przypadkach na okres 3 miesięcy lub pół roku, dlatego liczba wniosków jest większa niż liczba mieszkańców.

Tabela 15. Mieszkania treningowe dla usamodzielnianych wychowanków

Rodzaj świadczenia (niepieniężnego) pobyt w mieszkaniu treningowym na terenie Lublina	Osoby usamodzielniane – mieszkańcy zamieszkujący w mieszkaniach treningowych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie			
	z rodzinnej pieczy zastępczej		z placówek	
	liczba mieszkańców korzystających w ciągu okresu sprawozdawczego	liczba mieszkańców (stan na dzień 31.12.2025 r.)	liczba mieszkańców korzystających ciągu okresu sprawozdawczego	liczba mieszkańców (stan na dzień 31.12.2025 r.)
ul. Mireckiego (1 miejsce) Uruchomiono: 17.10.2011 r.	2	1	0	0
ul. Mireckiego (1 miejsce) Uruchomiono: 17.10.2011 r.	0	0	1	1
ul. Mireckiego (2 miejsca) Uruchomiono: 17.10.2011 r.	0	0	3	2
ul. Ogrodowa (6 miejsc) Uruchomiono: 01.01.2005 r.	2	0	3	3
ul. Staszica (5 miejsc) Uruchomiono: 01.10.2010 r.	0	0	2	0
ul. Wyżynna (5 miejsc) Uruchomiono: 01.07.2013 r.	1	0	5	4
ul. Wyżynna (5 miejsc) Uruchomiono: 01.01.2013 r.	2	2	2	2
Łączna liczba osób, które skorzystały z pobytu w mieszkaniu treningowym				
Stan na dzień 31.12.2025 r.	7	2	16	12

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

W ciągu całego 2025 roku z pomocy w formie pobytu w mieszkaniu treningowym skorzystały **23 osoby** (16 z placówek, 7 z rodzin zastępczych). Wydatki poniesione w 2025 roku na prowadzenie mieszkań treningowych wyniosły 157 594,02 zł.

Wśród 23 osób przebywających w mieszkaniach treningowych przez cały rok – 19 osób kontynuowało naukę – 3 osoby na studiach, a 16 osób w szkołach średnich i policealnych. Na dzień 31 grudnia 2025 r. - 10 osób kontynuowało naukę (3 osoby studiuje, a 7 uczy się w szkołach średnich i policealnych).

Pracownik socjalny sprawujący nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem mieszkań treningowych przeprowadził **460 wizyt** w mieszkaniach treningowych, podczas których prowadził pracę socjalną z mieszkańcami. W 2025 r. pracownik socjalny przeprowadził

76 wywiadów środowiskowych z 23 osobami korzystającymi ze wsparcia w mieszkaniach treningowych dla osób usamodzielnianych.

W 2025 roku na naprawy i remonty w mieszkaniach treningowych przeznaczono kwotę 39 819,70 zł. W ramach prac remontowych w mieszkaniu przy ul. Wyżynnej w Lublinie przeprowadzono wymianę drzwi łazienkowych oraz drzwi harmonijkowych do garderoby, dokonano również wymiany kabiny prysznicowej wraz z brodzikiem. W grudniu 2025 r. zrealizowano remont mieszkania przy ul. Staszica w Lublinie. W ramach remontu dokonano malowania mieszkania, wymiany paneli podłogowych oraz wymiany oświetlenia.

4. Inne działania skierowane do osób usamodzielnianych

Aktywizowanie młodzieży w kierunku zdobycia lub podniesienia kwalifikacji (nabycia nowych umiejętności) jest istotnym działaniem prowadzonym przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w ramach tworzonego sprawnego systemu usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem.

W roku 2025 **informator „Bezpieczny start”** otrzymały 4 osoby. Informator jest skierowany do osób usamodzielnianych opuszczających placówki, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz opiekunów usamodzielnienia. Poradnik w poprzednich latach został przekazany wychowankom wchodzącym w proces usamodzielnienia, a także przesłany do placówek, w których przebywają osoby pochodzące z Lublina (młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii i zakłady poprawcze).

W 2025 roku **34 osoby**, spośród usamodzielniających się wychowanków, którzy opuścili rodzinę zastępczą lub placówkę zdobyło lub podniosło swoje kwalifikacje (14 osób z placówek i 20 z rodzin zastępczych). Osoby te ukończyły jeden etap kształcenia i rozpoczęły kolejny lub ukończyły różnego rodzaju kursy.

W 2025 roku 6 osób złożyło wnioski o udzielenie pomocy w uzyskaniu zatrudnienia (art. 140 ust. 1 pkt 2b). Pracownicy Sekcji udzielali porad w zakresie poszukiwania zatrudnienia, pomagali pisać CV i listy motywacyjne. Większość osób przebywających w mieszkaniach treningowych podejmuje zatrudnienie w różnym wymiarze. Zauważyć należy, że wśród młodych osób rośnie popularność platform internetowych i aplikacji mobilnych do poszukiwania pracy. Dzięki takiemu rozwiązaniu osoby usamodzielniane mogą poszukiwać ofert pracy oraz aplikować na wybrane stanowiska używając nowoczesnej technologii.

W 2025 roku **49 osób** skorzystało z pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych (art. 140 ust. 1 pkt 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej), w tym 23 osoby w mieszkaniach treningowych.

Zgodnie z uchwałą Nr 228/VIII/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 25 czerwca 2015 r. oraz uchwałą Nr 808/XXV/2021 z dnia 28 stycznia 2021 r. (ze zm.) w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Lublin w latach 2017 - 2024 były tworzone wykazy wychowanków domów dziecka, rodzinnych domów dziecka i rodzin zastępczych zakwalifikowanych do zawarcia umowy najmu lokalu. Znalazło się na nich odpowiednio 65, 70, 70 i 22 wychowanków opuszczających pieczę zastępczą i osiedlających się na terenie Miasta Lublin. Łącznie w okresie od 2017 do 2024 roku 227 osób usamodzielnianych spełniało kryteria ww. uchwał. W ww. okresie łącznie 94 osoby otrzymały skierowanie do zawarcia umowy najmu lokalu z mieszkaniowego zasobu Miasta. W 2025 roku 2 wychowanków pieczy zastępczej otrzymały skierowanie do zawarcia takiej umowy. Pracownicy Sekcji ds. pomocy osobom usamodzielnianym służyli pomocą w napisaniu podania o przyznanie mieszkania, wydawali zaświadczenia o wypłaconej pomocy, pisemnie opiniowali starania wychowanków. **Łącznie w 2025 roku 30 osób zgłosiło się do Sekcji ds. pomocy osobom usamodzielnianym w celu pomocy w napisaniu wniosku o przydział mieszkania z zasobów Miasta Lublin.**

Zgodnie z art. 140 ust. 1 pkt 3 cyt. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą lub placówkę zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną. Pomoc psychologiczna polega na indywidualnej rozmowie z wychowankiem i jego rodziną oraz skierowaniu do Specjalistycznej Poradni dla Rodzin w Lublinie lub Centrum Interwencji Kryzysowej, w celu objęcia terapią rodzinną. W 2025 roku wielu wychowanków było motywowanych do skorzystania z wizyty w Poradni. W kilku przypadkach osoby usamodzielniane skorzystały z propozycji pomocy, umówiły się na wizytę i obecnie kontynuują terapię. Wychowankowie korzystają z tej formy pomocy również we własnym zakresie.

Projekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej dedykowany osobom usamodzielnianym

W 2025 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie rozpoczął realizację projektu pn. „Samodzielni w przyszłość”, w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Działanie 8.8 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej, realizowanego na

podstawie umowy nr 123/FELU.08.08-IZ.00-0048/24-00 z dnia 02.04.2025. Termin realizacji: 01.09.2025 r. - 31.12.2026 r. Wartość całkowita Projektu wynosi 392 186,66 zł, Wartość dofinansowania z Unii Europejskiej to 333 358,66 zł. Wartość dofinansowania z Budżetu Państwa (10%): 39 218,66 zł. Wkład własny stanowi wsparcie motywacyjne wypłacane w formie pomocy na kontynuowanie nauki. Wkład własny stanowi kwota 19 609,34 zł (5% całkowitej wartości Projektu).

Celem głównym Projektu jest wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci poprzez kompleksowe wsparcie na rzecz 20 osób usamodzielnianych opuszczających po uzyskaniu pełnoletności pieczę zastępczą (rodzinną lub instytucjonalną w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

W 2025 roku zrekrutowano uczestników do Projektu. Spośród 30 osób zakwalifikowanych, 20 osób skierowano do uczestnictwa, a 10 osób zapisano na listę rezerwową.

W miesiącu grudniu 2025 roku odbyła się realizacja zadania 1. „Indywidualna diagnoza potrzeb w zakresie zawodowym. Wykonawca zadania sporządził indywidualne diagnozy potrzeb w zakresie zawodowym dla 20 zakwalifikowanych osób. Ich celem było rozpoznanie zasobów i możliwości sprawczych 20 osób usamodzielnianych, zdiagnozowanie potrzeb i oczekiwań, aby skupić się na celach możliwych do osiągnięcia w trakcie trwania Projektu. W ramach zadania doradca zawodowy opracował indywidualną ścieżkę zawodową dla każdego uczestnika, dobrał odpowiednie szkolenia zawodowe zgodne z indywidualnymi zainteresowaniami i możliwościami. Ponadto doradca zawodowy udzielał wsparcia, w sporządzeniu/aktualizacji CV, w wyszukiwaniu ofert pracy oraz w przygotowaniu młodzieży do rozmowy kwalifikacyjnej. Na wsparcie w postaci diagnozy zawodowej przeznaczono średnio 2 godz./os. indywidualnego doradztwa zawodowego.

W ramach realizacji zadania 5. Wsparcie motywacyjne w miesiącu grudniu 2025 r. wypłacono uczestnikom Projektu wsparcie motywacyjne w formie pomocy na kontynuowanie nauki (zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) w łącznej wysokości 1 470,72 zł, tj. 3 świadczenia w wysokości po 490,24 zł dla 3 osób. Zadanie będzie kontynuowane w kolejnych miesiącach.

Na 2026 rok zaplanowano realizację kolejnych zadań w ramach ww. Projektu, w tym: asystenturę procesu usamodzielniania, korepetycje z matematyki, kurs języka angielskiego, kurs prawa jazdy, 4-dniowe warsztaty wyjazdowe z coachingiem społecznym i zawodowym, poradnictwo psychologiczne oraz kursy zawodowe.

5. Potrzeby i rekomendacje w zakresie wsparcia usamodzielniających się wychowanków

Właściwa realizacja ról społecznych i zawodowych przez młodzież opuszczającą pieczę zastępczą zależy w dużej mierze od skuteczności udzielanej jej pomocy w procesie usamodzielnienia. Rekomenduje się kontynuowanie działań zmierzających do zapewnienia wszystkich należnych świadczeń pieniężnych dla uprawnionych osób usamodzielnianych. Podejmowane będą także różnorodne formy wsparcia pozafinansowego, jak np.: pomoc w przygotowaniu i realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, czy w planowaniu ścieżki edukacyjnej, przy wykorzystaniu dostępnych projektów dedykowanych osobom usamodzielnianym.

Za najistotniejsze potrzeby w zakresie wsparcia usamodzielniających się wychowanków należy uznać:

- utrzymanie na poziomie roku 2025 liczby mieszkań treningowych dla osób usamodzielnianych (7 mieszkań dla 25 mieszkańców);
- zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych dostosowanych do standardów zawartych w nowelizacji ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214);
- motywowanie usamodzielnianych wychowanków do uczestnictwa w różnorodnych formach aktywizacji w formie warsztatów, szkoleń i kursów stymulujących ich rozwój oraz zwiększających ich możliwości na rynku pracy (organizowanych przez instytucje pozarządowe oraz Miejski Urząd Pracy w Lublinie);
- zapewnienie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych poprzez zawarcie umowy najmu lokalu z mieszkaniowego zasobu Miasta (dot. wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych rodzin zastępczych zakwalifikowanych do zawarcia umowy najmu lokalu z mieszkaniowego zasobu Miasta Lublin);
- kontynuowanie zapewnienia pomocy w uzyskaniu zatrudnienia, w tym poradnictwo zawodowe, przy współpracy z Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie;
- kontynuowanie zapewnienia pomocy psychologicznej w celu kompensacji deficytów w zakresie rozwoju emocjonalnego i społecznego oraz pomocy prawnej zgodnie z indywidualnymi potrzebami wychowanków;
- udzielanie wsparcia pozaustawowego poprzez motywowanie do uczestnictwa w różnego rodzaju projektach;
- kontynuacja działań w ramach projektu pn. „Samodzielni w przyszłość”, realizowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027,

współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Działanie 8.8 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej.

IV. NADZÓR NAD OPIEKUNAMI TYMCZASOWYMI

Zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337 tj.) małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za niego zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentuje oraz sprawuje pieczę nad jego osobą i majątkiem **opiekun tymczasowy**. Opiekun tymczasowy, o ile przy jego ustanowieniu nie określono inaczej zakresu jego praw i obowiązków, jest upoważniony do reprezentowania małoletniego oraz sprawowania pieczy nad jego osobą i majątkiem. Opiekun tymczasowy powinien uzyskiwać zezwolenie sądu opiekuńczego we wszelkich ważniejszych sprawach, które dotyczą osoby lub majątku małoletniego. Nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego sprawuje ośrodek pomocy społecznej lub centrum usług społecznych – w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych albo inna jednostka organizacyjna wskazana przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta właściwe ze względu na miejsce pobytu małoletniego.

W ciągu 2025 roku pracownicy Wydziału pieczy zastępczej i wspierania rodziny pełnili nadzór nad realizacją praw i obowiązków 62 opiekunów tymczasowych (71 dzieci) przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Nadzór polegał m.in. na nawiązywaniu kontaktów telefonicznych i osobistych z osobami ustanowionymi opiekunami tymczasowymi, ustalaniu sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i mieszkaniowej opiekuna oraz dziecka, wizytach w środowisku, monitorowaniu prawidłowości sprawowanej opieki, udzielaniu poradnictwa w zakresie przysługujących rodzinom świadczeń, dostępnych form pomocy, informowaniu sądu w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego funkcjonowania rodziny lub wyjazdu opiekuna. W 2025 roku pracownicy sprawujący nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych na terenie Miasta Lublin odbyli 404 wizyty w środowisku.

V. CENTRALNY REJESTR PIECZY ZASTĘPCZEJ

Od dnia 15 stycznia 2025 roku zaczął funkcjonować Centralny Rejestr Pieczy Zastępczej. Zgodnie z art. 38d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49) Minister właściwy do spraw rodziny tworzy rejestr obejmujący wykaz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2-4 i 6 oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6. Rejestr uwzględnia podział na dzieci umieszczone lub przebywające w poszczególnych formach rodzinnej pieczy zastępczej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej, a także na osoby, o których mowa w art. 37 ust. 2-4 i 6 i osoby opuszczające rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie (art. 37 ust. 5 i 6 ustawy), przebywające w poszczególnych formach pieczy zastępczej. Kolejne dane, które zawiera Rejestr to wykaz osób posiadających pozytywną lub negatywną wstępną kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wykaz kandydatów zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wykaz rodzin zastępczych z podziałem na rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe i zawodowe, wykaz rodzinnych domów dziecka, placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych oraz wykaz osób usamodzielnianych.

Rejestr, o którym mowa powyżej, jest prowadzony przez starostę, organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, marszałka województwa i wojewodę za pomocą zapewnionego przez ministra właściwego do spraw rodziny systemu teleinformatycznego umożliwiającego prowadzenie tego rejestru, przekazywanie do niego danych, usuwanie z niego danych oraz udostępnianie z niego danych (art. 38d ust. 2 ww. ustawy).

Centralny Rejestr Pieczy Zastępczej ma wprowadzić większą przejrzystość i usprawnić procesy administracyjne związane z organizacją pieczy zastępczej. Ministerstwo podkreśla, że system ten pozwoli na pełny monitoring pieczy zastępczej w skali całego kraju. Dzięki niemu powiaty i sądy będą dysponowały rzetelnymi danymi, co zwiększy kontrolę nad powierzaniem opieki nad dziećmi oraz usprawni pracę instytucji odpowiedzialnych za dobro najmłodszych.²¹

Dwóch pracowników Wydziału ds. pieczy zastępczej i wspierania rodziny zostało wyznaczonych do pełnienia funkcji administratora Rejestru (kierownik Sekcji ds. pomocy

²¹<https://wartowiedziec.pl/polityka-spooleczna/75254-rusza-centralny-rejestr-pieczy-zastepczej-wieksza-ochrona-dzieci>.

osobom usamodzielnianym oraz kierownik Działu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej). W 2025 roku trwały prace nad aktualizacją danych oraz uzupełnianiem tych informacji, które mogły być wprowadzone po udostępnieniu przez Ministerstwo odpowiednich funkcji w Rejestrze.

Spis tabel:

Tabela 1. Liczba osób objętych wsparciem Poradni w 2025 roku z podziałem na rodzaj wsparcia.....	4
Tabela 2. Liczba rodzin objętych terapią w 2025 roku	5
Tabela 3. Tematy szkoleń dla asystentów rodziny przeprowadzonych w 2025 roku	14
Tabela 4. Wykaz podmiotów prowadzących placówki wsparcia dziennego dotowane przez Miasto Lublin w 2025 roku z podziałem na typy.....	16
Tabela 5. Dzieci z innych powiatów w lubelskich rodzinach zastępczych w 2025 roku	27
Tabela 6. Wydatki na rodziny pomocowe w 2025 roku	30
Tabela 7. Wydatki na zadania własne – wynagrodzenia dla osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich	31
Tabela 8. Wydatki na rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Miasta Lublin w okresie I – XII 2025 roku	33
Tabela 9. Podwyższanie kwalifikacji zawodowych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w 2025 roku	46
Tabela 10. Lubelskie dzieci pod opieką zastępczą świadczoną na terenie innych powiatów w 2025 roku.....	47
Tabela 11. Placówki opiekuńczo–wychowawcze na terenie Miasta Lublin w 2025 rok.....	50
Tabela 12. Dzieci z innych powiatów przebywające w placówkach opiekuńczo–wychowawczych na terenie Miasta Lublin w 2025 roku	52
Tabela 13. Dzieci pochodzące z Lublina przebywające w placówkach opiekuńczo–wychowawczych poza Lublinem w 2025 roku	57
Tabela 14. Świadczenia wypłacone w ramach wsparcia w usamodzielnieniu w 2025 r.	63
Tabela 15. Mieszkania treningowe dla usamodzielnianych wychowanków.....	65

Spis wykresów:

Wykres 1. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Miasta Lublin i dzieci w nich przebywające w 2025 roku	24
Wykres 2. Wydatki na świadczenia dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Lublin w 2025 roku (w zł, bez wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych)	27